

Narodna mesečna
25 Din, za tuzem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENEK

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček račun: Ljub-
ljana št. 10.630 in
10.349 za inšerate
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Škodljiva gospodarska miselnost

Sedanjí režim g. dr. Stojadinovića pomeni po dolgi dobi skrajnega centralizma, ki je imel pogubne posledice zlasti za slovensko ljudstvo in deželo, prvi resni in upolnjeni napor, da se centralizem premaga in da se po demokratičnem načelu in sistemu enakopravnosti pospešuje rast in razvoj vseh sestavnih narodnih delov naše države. Med ovire za obnovo demokracije tudi na gospodarskem polju in v socialnem oziru je treba predvsem šteti miselnost, ki je imela pod bivšimi režimi svoj simbol v nedavno vpokojenem načelniku ministrstva za trgovino in industrijo g. Milivoju Saviću, ki si je bil postavil za načelo, da je treba razvijati važne industrije v naši državi samo v njenem središču. Ta tendenca je postajala v resnici vedno bolj izrazita in je šla že tako daleč, da se je poudarjalo celó, da bi se že obstoječe industrije morale prenesti tja, kamor po mnenju teh skrajnih etahistov spada. Ker pa so se taki poskusi ponesrečili in ker se tovarne in rudniki ne dajo enostavno prenašati, zato se je začela drugačna politika.

Ta iz miselnosti bivših centralističnih režimov izhajajoča politika zagovarja idejo, naj država konkurira velikim zasebnim podjetjem, ki po mnenju g. Savića nimajo eksistenčne pravice, tako da bi se končni namen gospodarskega centralizma dosegel na drug način. V prvi vrsti je ta tendenca naperjena proti premogovni in kovinski industriji, od katere živi ogromen del našega delavstva.

Kriza premogovne industrije izhaja še iz leta 1930, ko so centralistične tendence dobile svoj najkrepkejši izraz v diktatorskih režimih liste dobe, ki je trajala do nastopa vlade dr. Stojadinovića in koje posledice čutimo še danes, ker takega duha ni mogoče čez noč izkoreniniti. Takrat je začela državna centrala deliti nabave drugače ko prej. Treba je predvsem ugotoviti, da je premogovna industrija Slovenije odvisna od državnih naročil, saj so državne železnice najvažnejši kupec premoega pri naših premogovnikih, katerih 4 petine produkcije daje ena sama družba. Svoječasno je Slovenija dobavljala državnim železnicam 40% vse potrebe, srbski rudniki 28%, državna rudarska podjetja, ki so osredotočena v Bosni, 22%. Toda danes je razmerje čisto drugo: Slovenija dobavlja le še 24%, državna podjetja 39, Srbija pa 37%. Skrb za državna podjetja pri tem ne more biti glavni činitelj tega, za našo deželo in ljudstvo tako zelo škodljivega preobrata, zakaj dobave se povečujejo tudi onim rudnikom na jugu, ki so zasebna podjetja in to po ogromni večini!

Drug razlog, ki ga navajajo zagovorniki povečanih dobav iz državnih rudnikov, je bližina meja, s čemer je tudi g. Savić utemeljeval svojo gospodarsko politiko. Mislimo, da so sprito modernih vojnih sredstev rudniki na jugu danes prav tako lahko dosegljivi in ranljivi, kakor so naši. Menda danes, ko vidimo hude učinke dalekosežnosti modernega letalskega bojnega orožja, ni treba več se posebi dokazovati, kako ničev je ta argument naših gospodarskih centralistov. Pravijo tudi, da je premog predrag in da je zato treba čim več jemati iz državnih rudnikov, da ostane dobiček državi. Tudi to ne drži, ker je kalkulacija cen pokazala, da kolikor državna podjetja lahko izkazujejo dobička radi nižjih cen premoega, je država izgubila na drug način: pri davkih, tovarnini in socialnih dajatvah. Vprašamo, ali je sploh na kakšen način mogoče z državno-gospodarskega ali z zasebnog in narodnogospodarskega vidika zagovarjati prevoz premoega iz najbolj oddaljenih rudnikov naše države v Slovenijo, kjer država lahko dobi premog veliko ceneje iz naših zasebnih rudnikov?

Druga stroka, ki je po taki politiki prizadeta, je kovinska industrija, ki na našem Gorenjskem poleg tujskega prometa tvori najvažnejši vir ljudskega blagostanja. Od Radovljice do skrajne meje države živi od tega podjetja na tisoče družin. Hiranje te industrijske delavnosti bi pomenilo osiromašenje še naše Gorenjske. V kovinski industriji nam ni treba povečevati podjetij le stroke drugod, ker vemo, da že obstoječa naša podjetja krijejo zelo velik del naše potrebe in še zdaj ne morejo izkoriščati svoje polne kapacitete. Če se pa grade in povečujejo podjetja, ki bodo povzročila, da se bo morala zopet zmanjšati produkcija KID in da bo le-ta mogla izkoriščati še manjši odstotek svoje kapacitete, potem so posledice za naše ljudsko blagostanje jasne. Če slišimo odgovor na te tehne pomisleke, češ da bodo naši delavci delo, ki ga bodo izgubili doma, lahko dobili v Bosni, potem se moramo spomniti, kako se je zgodilo našim rudarjem, ki so odšli s frebuhom za kruhom na jug, kjer se niso mogli uveljaviti v borbi s cenejšo delavsko močjo ter so se morali vrniti domov, da povečajo armado naših brezposelnih. Tudi v kovinski stroki se torej miselnost g. Savića ne bo mogla uresničiti brez neprecenljive škode za gospodarsko stanje Slovenije, kar po našem mišljenju predstavlja škodo tudi za vso državo, ki ne more ostati zdrava, če težko zbolijo katerikoli njen važni ud.

Gotovi nepopolniji etahisti še posebno poudarjajo prednost državnih in poldržavnih ter privilegiranih podjetij napram zasebnim podjetjem, ki so pri nas še večinoma v rokah tujega kapitala. Toda kdor količnik pozna naše razmere, ve, da od državnih podjetij nimamo veliko prida. Pogledimo samo nekatere privilegirane denarne zavode, ki imajo ogromne denarne baš iz Slovenije, toda le bori tisočaki od teh milijonov prihajajo zopet nazaj v naše slovensko gospodarstvo in ga oplojavajo. Centralistična investicijska politika izvajala dela v Sloveniji v znatno manjšem odstotku kot pa je delež Slovenije na primer pri plačilu davkov. Nismo zagovorniki tujega kapitala, poč nam gre za naše delavstvo in gospodarstvo; sicer pa ima inozemski kapital svoj znaten delež tudi v gospodarski politiki našega centralizma.

Treba bo negativne posledice centralistične gospodarske politike, kolikor se izdešuje iz iz prošlosti tudi še v sedanjosti, začeti zdraviti in se prizadevati, da državno življenje tudi v tem oziru postavimo na drugo podlago, nego je bila inavgurirana od prejšnjih režimov.

Zagreška vremenska napoved. Večina oblačno, hladno in nestalno z deževjem.

Odločen nastop Male zveze

„Pridržimo si pravico ukreniti vse potrebno za obrambo naših koristi“

Belgrad, 6. apr. AA. Avstrijski parlament je izglasoval 1. aprila zakon o splošni obvezni službi za javne namene z orožjem ali brez orožja, zakon, ki dejansko pomeni uvedbo splošne vojaške obveznosti v Avstriji in zato kršitev saintgermain-ske mirovne pogodbe. Glede na to so danes ob petih popoldne diplomatski zastopniki držav Male zveze ob istem času izročili avstrijski vladi identično protestno noto. Nota, ki jo je predal naš poslanik, se glasi:

Po nalogu njegove vlade je poslaništvu kraljevine Jugoslavije čast sporočiti avstrijski zvezni vladi:

1. aprila je zvezni svet izglasoval zakon, ki izpreminja vojaške statute, določene za Avstrijo v petem delu saintgermain-ske pogodbe. Ker se je izvršila enostranska odpoved tega dela saintgermain-ske pogodbe, pomeni ta izprememba izrečno kršitev vojaških klavzul te pogodbe. V takšnih okoliščinah je kraljevska vlada kot podpisnica saintgermain-ske pogodbe prisiljena energično protestirati zoper sprejetje omenjenega zakona. Po drugi strani pa kot članica Društva narodov globoko obžaluje, da je Avstrija, ki je takisto članica DN, smatrala za potrebno, iti po poti, kakršno je Svet DN v podobnih okoliščinah svečano obsodil s svojo resolucijo z dne 17. aprila 1935. Kraljevska jugoslovanska vlada ne more v nobenem primeru dovoliti, da si Avstrija jemlje pravico do enostranske akcije, ki pomeni zatajitev mednarodnih obveznosti. Zato si kraljevina Jugoslavija pridrži pravico, da se naknadno izreče zastran ukrepov, ki jih bo izdala za obrambo svojih koristi.

Kraljevsko poslaništvo porablja tudi to priložnost, da izrazi avstrijskemu zveznemu ministru za zunanje zadeve svoje posebno spoštovanje.

Kaj pravi Bukarešta

Bukarešta, 7. aprila. AA. V tukajšnjih političnih krogih pozdravljajo skupni korak držav Male zveze na Dunaju, ker vidijo v njem nov dokaz solidarnosti Male zveze. Listi v svojih komentarjih

povdarjajo tisto stališče note, kjer države Male zveze izjavljajo, da si pridržijo pravico, da se naknadno izrečejo zastran ukrepov, ki jih bodo izdale v obrambo svojih koristi. Listi na podlagi tega pričakujejo, da Mala zveza ne bo ostala pri platonskih ukrepih.

Drzen odgovor:

„Avstrija se na protest ne bo ozirala...!“

Dunaj, 7. apr. AA. Snoči ob 20.30 je avstrijska vlada po Korbiraju objavila ta-le uradni komunikate:

Diplomatski zastopniki Češkoslovaške, Rumunije in Jugoslavije so izročili danes skupno po eno identično verbalno noto naslednje vsebine: (Poročilo navaja besedilo note, nato nadaljuje.) Zunanji minister je noto sprejel. Avstrijska vlada se na skupni korak Češkoslovaške, Rumunije in Jugoslavije ne bo ozirala. Ko je izdala novi zakon, je storila to po zrelom prevdaru in v zavesti, da ravna po svoji najboljši vesti v življenjskem interesu avstrijskega naroda in za zavarovanje obstoja avstrijske države.

Francija skuša posredovati

Dunaj, 7. aprila. (Posebno poročilo »Slovenec«.) Korak, ki so ga napravile države Male zveze na zunanjem ministrstvu, ko so protestirale proti avstrijski kršitvi saintgermain-ske mirovne pogodbe, je napravil v mednarodnih krogih na Dunaju silen vtis. Tudi uradno poročilo, ki ga je avstrijsko zunanje ministrstvo izdalo, ga ne more prikriti. V diplomatičnih krogih na Dunaju so si sedaj na jasnem, da stojijo za Avstrijo in njenim dejanjem druge sile, kot pa samo politična zveza z Italijo in Madjarsko, kajti sicer bi si nobena avstrijska vlada ne drznila odgovoriti na skupno demaršo Male zveze, ki predstavlja zvezo 60 milijonov ljudi, da se na protest ne bo ozirala. Na rimski konferenci, ko je bila ustanovljena rimska litozveza, so torej v prvi vrsti govorili o vojaških problemih, čeprav se je to uradno zanikavalo. Nastaja vprašanje, kaj so ita-

lijanski, avstrijski in madjarski državniki poleg vodenih političnih pogodb še podpisali...

Tukaj govorijo, da je sprva češkoslovaška vlada stala na stališču, da je treba avstrijsko kršitev v prvi vrsti oceniti kot pregrešno dejanje s pravnega stališča. Toda njeni dve zaveznici sta smatrali, da je stvar mnogo bolj nevarna, ker postaja jasno, da imata tudi Madjarska in Bolgarija namen slediti avstrijskemu zgledu. Ako bi se Mala zveza pokazala popustljiva v avstrijskem primeru, bi s tem dajala potuho tudi Madjarski. Vsled tega je bila sklenjena demarša na Dunaju, ki naj bi podčrtala dejstvo, da se avstrijske državnoobrambene potrebe ne smejo istovetiti s kršitvami mednarodnih pogodb.

Mnogo ugibljejo tudi o stališču, ki ga je zavzela Francija. Francija kršitve mednarodne pogodbe ne bo dovolila, ker je ravno sedaj z Nemčijo v prepiru zaradi podobne stvari. Toda vsi vedo, da francoska zunanja politika z vso silo podpira avstrijsko neodvisnost in seveda odobrava tudi vsa sredstva, ki so za obrambo neodvisnosti potrebna. Francija je brez dvoma odobrila rimski pakt, o tem tukaj nihče ne dvomi. Skušala bo sedaj vplivati na Malo zvezo, da sprejme njeno razlago, da je postopala Avstrija v samoobrambi, ni pa imela namena kršiti kakšne pogodbe. Naravno je, da bo francoska diplomacija nudila vsa jamstva, da se pri Madjarih, ki ne uživajo francoske uradne ljubezni vsled njihove naklonjenosti do hitlerjevske Nemčije, kaj podobnega ne zgodi. In to naj bi Malo zvezo pomirilo.

Vprašanje je seveda, če se bo Mala zveza s čisto pravno rešitvijo zadovoljila in če ne bo prisiljena, da na drug način dobi jamstva, da nova avstrijska vojska ne bo služila recimo habshurskim namenom, oziroma, da povečanje avstrijske vojske ne služi kot zgled drugim podonavskim državam, da prevrnejo osnovna načela mirovni pogodbi v srednji Evropi.

Zelo mnogo komentirajo tukaj tudi stališče Nemčije, ki se zrcali v pisanju nemškega tiska, ki daje oborožitvi Avstrije značaj napadala nega načrta v zvezi s francosko obkroževalno politiko.

Mednaroden položaj težak

Anglija ne ve, kaj bi — Italija izkorišča zmedo v Evropi
Vprašanje Porenja se zavlačuje

London, 7. aprila. b. Eden je na večerajšnji seji ministrskega sveta poudarjal sledeče:

1. Jasno je, da se je vzhodno-afriška vojna končala v korist Italije. Britanski opazovalci poročajo iz Addis Abebe, da je odpor abesinske armade strl in da je sedaj tudi sam neguš prepričan o svojem porazu, ker vidi, da je polom njegove armade popoln. 2. Veliko število članov Zveze narodov je bilo težko prizadetih zaradi sankcij proti Italiji in nujno želijo, da se te sankcije ukinejo, ker strahovito škodujejo njihovemu narodnemu gospodarstvu. Eden je poudaril, da niti ene države ni, ki bi bila še za to, da se sankcije proti Italiji poostre. 3. Francija zahteva nujno pomiritev z Italijo in sicer: a) čimprejšnjo vzpostavitev streške fronte, b) povratek angleških letalskih sil iz Sudana. 4. Iz tega se jasno vidi, da je propadel prvi poskus Zveze narodov, da s sankcijami proti napadalcu ustavi sovražnost. Zaradi tega je treba najti drugov pot in storiti vse, da bo končna rešitev spornega vprašanja odgovarjala načelom Zveze narodov. 5. Italija je politično danes bolj trdovratna, kakor ob času Hoare-Lavalovega načrta v mesecu decembru. Vojaški položaj Italije je izvrsten in svoj strateški polžaj ob Tsanskem jezero lahko vedno izkoristi proti Sudanu kot močno orožje, to tembolj, ker Francija in Anglija nujno želita, da se Italija vrne v Evropo kot garant za mir v srednji Evropi. Na drugi strani pa je finančni položaj Italije strahotno slab ter bo morala zaradi tega vpoštevati francoske in angleške želje, ker nujno rabi francoski in angleški denarni trg.

Eden je tudi izjavil, da se v sedanjem trenutku ne more računati, da bi šla Nemčija komu na roko. Če bi se priznalo, da se pogajanja z Nemčijo na temelju spomence lokarnskih držav ostala brezuspešna, bi to pomenilo, da je avtomatično postala veljavna obrambna zveza s Francijo, proti čemur pa se odločno upira angleško javno mnenje.

Zaradi vsega tega se je angleška vlada odločila: 1. Da se enkrat ne določi dan, ko bi se morala pričeti generalstabna pogajanja, ki naj se po možnosti odgodijo do tedaj, ko bodo končana pogajanja v Zenevi. 2. Da se počaka na francoske predloge, ki so bili snoči potrjeni od francoske vlade. 3. Da se pri zasedanju odbora trinajstih v Zenevi odločno zahteva pospešitev procedure za rešitev italijansko-abesinskega vprašanja.

Prihodni teden mora priti do diplomatskega sporazuma med Italijo in Anglijo in nekateri italijanski listi že pišejo, naj bi Italija na izvršni Nila vršila pritisk na Anglijo in izkoristila za sebe protiangelsko razpoloženje v vsem Orientu. V Angliji pa vlada vzemirjenje tudi zaradi tega, ker so naši pri dveh italijanskih letalih, ki sta se morala spustiti v Sudanu, naerte za italijansko invazijo v Sudanu. Grandi je sicer v Londonu obliubil angleškemu zunanjemu ministru, da bo Italija spoštovala britanske interese v Abesiniji, toda zaupati je treba predvsem angleškemu strokovnjaku v Abesiniji Petersonu, enako pa tudi francoskemu strokovnjaku v Abesiniji St. Quentinu, ki imata nalogo, da čimprej izdelata nov mirovni načrt.

Angleški diplomati pa so se znašli v neugodnem položaju tudi zaradi ponovnega utrjevanja Dardanel.

Angleški zunanji minister Eden je odpotoval danes ob 2 v Zenevo, kjer ga čakajo zelo težke naloge.

Kaj zahteva Italija

Pariz, 7. aprila. Današnji »Oeuvre« meni, da bo italijanska vlada na podlagi svojih dosedanjih vojaških uspehov v Abesiniji zahtevala, da se

Vesel dogodek v družini kneza namestnika

Belgrad, 7. aprila. m. Davi je Nj. kr. Vis. knežinja Olga, vzvišena soproga Nj. kr. Vis. kneza-namestnika Pavla rodila tretje dete, malo princezo. O tem radostnem dogodku v hiši kneza-namestnika Pavla je bilo izdano naslednje uradno poročilo:

Belgrad, 7. aprila. AA. Danes je izšel tale komunikate: Davi ob 6.30 je Nj. kr. Vis. knežinja Olga rodila v Belem dvoru zdravo žensko dete. Porod je potekel normalno. — Dr. Ljubomir Zdravkovič.

Nj. kr. Vis. knežinja Olga je bila rojena dne 14. maja 1903 v dvoru Tatuju v Grčiji kot hči Nj. kr. Vis. prince Nikole. Njena mati je ruska princezna, oče pa istotako sin ruske velike knežinje. Knežinji Olgi je po njenem prihodu v Belgrad po poroki z knezom Pavlom ljudstvo izkazalo vse simpatije, kadarkoli jo je imelo priliko pozdraviti v svoji sredi. Knežinja Olga je kakor soproga in mati tudi vzorna gospodinja, ki budno bdi nad svojimi otroci skupno s svojim vzvišenim soprogom, ki od svojih težkih državnih poslov vedno najde miru in razvedrila v krogu svoje družine. Življenje knežinje Olge se giblje večinoma v družinskem krogu v skrbi za otroke, dom in za svojega soproga. Poleg tega pa si Nj. Vis. knežinja Olga vzame vedno dovolj časa za aktivno sodelovanje pri raznih dobrodelnih ustanovah, posebno v Belgradu. Predvsem ji leži na srcu skrb za ustanove, ki so namenjene otrokom. Tako je knežinja Olga častna predsednica in podpirateljica mnogih dobrodelnih društev. S podporo belgradskih dam vsako leto organizira osebno dobrodelne prireditve v korist siromašnih dojenčkov. Vsako leto stoji tudi na čelu akciji za zinsko pomoč z go. soprogo predsednika vlade dr. Milana Stojadinovića, Avgusto Stojadinovićevo in soprogo belgradskega župana Vlade Biča. S to akcijo nudijo pomoč številnim brezposelnim.

V prostem času se bavi Nj. kr. Vis. knežinja Olga s književnimi in umetniškimi vprašanji. Mnogo in zelo rada čita strokovne knjige in literaturo, domače, pa tudi tuje časopise. V prostem času

Italiji odstopijo kot kolonije pokrajine, ki jih je italijanska vojska doslej zavzela. Dalje bo Italija zahtevala mandat nad amharsko pokrajino. Cesarju Haileju Selasiju, ki bi uradno ostal cesar, bi se dodali italijanski strokovnjaki in italijanski generalni rezident. Nad ostalo Abesinijo bo pa Italija po vsej priliki zahtevala protektorat po zgledu francoskega protektorata nad Marokom.

Proglas neguša na ves svet

London, 7. aprila. b. Listi objavljajo nov negušev proglas na ves svet. V tem proglasu pravi abesinski cesar, da njegova armada še ni razbita in da abesinski vojaški ne prosičajo za mir. Njegova armada se je odločila boriti se tako dolgo dokler zadnji Italijan ne bo zapustil Abesinije.

rada obiskuje razne umetniške razstave, za katere kaže svoje veliko zanimanje. Tudi sama izdeluje umetniške slike, prav tako pa je njena sestra, Nj. kr. Vis. vojvodinja Kentska in princesa Elizabeta. Zelo ljubi glasbo.

Ko se je danes v naši prestolnici zvedelo za radostni dogodek v hiši Nj. kr. Vis. kneza-namestnika Pavla, ko se je dinastiji Karadjordjevičev rodila princesa, je zavladalo veliko veselje. Člani kraljevske vlade so se že dopoldne vpisali v dvorsko knjigo in na ta način izrazili svoje čestitke.

Čestitke gosp. bana

Ban dravske banovine je poslal ob priliki vselebo dogodka v rodbini kneza-namestnika sledečo brzojavno čestitko:

Nj. kr. Vis. knezu-namestniku Pavlu. Ob priliki radostnega dogodka v Vaši visoki rodbini, prosim Vaše Visočanstvo, da blagovolji sprejeti moje kakor tudi vsega prebivalstva dravske banovine najiskrenejše čestitke in želje za zdravje vzvišene matere in male princeze.

Papen v Šibeniku

Šibenik, 7. aprila. b. Večraj popoldne je prisel v Šibenik bivši nemški kancler in sedanjí poslanik na Dunaju von Papen, ki se je s svojo soprogo in dvema hčerkami mudil na krajšem odmoru na Plitvičkih jezerih. Von Papen se je ustavil v hotelu »Krka«. Von Papen se je zelo pohvalno izrazil o naši državi, o ljudeh in o šegah, medtem ko o namenu svojega potovanja ni hotel povedati ničesar. Dejal je le, da je privatnega značaja. Von Papen je sklenil, da želi na povratku obiskati še slapove Krke. Ob 4.30 se je odpeljal proti Splitu, nato pa v Dubrovnik.

Pariz, 6. aprila. AA. Havas poroča iz Moskve, da je sodišče v Irkutsku obsodilo dva uradnika sibirskega trgovskega trusta na 10 let hude ječe. Poneverila sta pol milijona rubljev.

Z Bleda in s Pokljuke

Bled, 7. aprila.

Kljub temu, da je bilo danes pretežno oblačno in je po malem ves dan deževalo, izgleda, da se bo vreme v kratkem izboljšalo, ker je temperatura padla in je precej zlahkalo. Bledu dela to vreme precej veliko škodo in to zato, ker so se hotelirji že pripravili za množičen obisk gostov iz vse države. Zelo žal je Blejcem, da ni onega lepega pomladanskega razpoloženja, kakršno se je kazalo pred par dnevi, sedaj, ko imajo v svoji sredi enega od najvišjih gostov iz naše države, predsednika vlade dr. Milana Stojadinovića s cenjeno soprogo.

Danes se je predsednik vlade posvetil delu, ki ga čaka v bodoče v Belgradu, da bi mogel kar najuspešneje zastopati naše državne interese, bodisi v inozemstvu bodisi v našem notranjem političnem življenju. Predvsem si je nadel predsednik vlade nalogo, da bi dobila proučil politično stanje, ki v Bledu in Sloveniji sam, da bi mogel zastopati tudi slovenski narod na merodajnih mestih kot vodja državnih poslov v kraljevski vlad.

Vsa Slovenija mora sprejeti ta njegov prihod s kar največjim navdušenjem, ko vidi, s kako ljubljeno se predsednik vlade dr. Milan Stojadinović zanima in zavzema za pravice slovenskega človeka. Na drugi strani smo pa dolžni vsi hvalenost g. predsednika vlade, ker je eden od tistih, ki se v prvi vrsti prizadeva za Slovenijo, da se nore v tujsko-prometnem oziru kar najpovoljnejše razvijati in mu je zlasti Bled pri srcu.

Predsednik vlade dr. Milan Stojadinović je danes dopoldne sprejel v avdijenci šela presihajoča dr. Lukovića, ki je prišel z današnjim jutranjim brzolokom na Bled. Predsednik vlade ga je delj časa zadržal pri sebi in sta ob tej priliki obravnavala najbolj aktualna vprašanja. Dr. Luković se je že danes zvečer odpeljal v Belgrad.

Vse dopoldne je predsednik vlade prebil v svojem kabinetu ter proučeval svoje privatne posle. Medtem pa se je njegova družina sprehajala po Bledu okoli jezera. Zvečer se je predsednik vlade s svojo soprogo v spremstvu šefov kabinetov dr. Gašića in dr. Protiča odpeljal na politični sestanek v Ljubljano. Tu bo prirejena njemu na čast večerja na banski upravi.

Kakor znano, so se pohorci že razšli z lepe Pokljuke. Vendar se je naknadno vašemu dopisniku posrečilo izvedeti, kakšen je bil njihov program in vsebina te konference. Pretresali so važno vprašanje glede njihovega bodočega zadržanja pri občinskih volitvah. Sklenili so, da je treba enotno nastopati, postaviti svoje kandidate in ustvariti novo organizacijo politikov in pristavev JNS. — Skratka, treba je hiteti, da se čim prej izvede njihova organizacija v vsej državi, da spravijo »pod streho« svoje ljudi, ki so že ali pa bodo podpirali politiko JNS. Važno je omeniti, da se ni teh konferenc tako pogosto udeleževal bivši minister Svetislav Popović, kajti prisostvoval jim je samo dvakrat na Pokljuki, a še to ne ves čas, ter jih je pustil same nadalje konferirati.

Francoski predlog za zasiguranje miru v Evropi

Pariz, 7. apr. AA. Svočni »Paris Soir« poroča, da bo francoski odgovor navajal tale vprašanja:

1. Francija odklanja pravniške razloge, ki jih je navedla Nemčija v opravičilo svoje kršitve ločarske pogodbe.

2. Francoska vlada pojasni posebne razloge zastopnikom tujih držav, ki naj se o položaju v Porenju izjavijo.

3. Francoska vlada bo navedla svoj konstruktivni načrt za vse udeležence.

4. Cl. 16. pakta Društva narodov je posebno poudarjen v interesu čim boljše izvedbe kolektivne varnosti.

Francoski predlog omenja tudi, naj se pri Društvu narodov oziroma pod njegovim okriljem ustanovi mednarodna vojska. To vprašanje pa ne bo podrobno razčlenjeno. Vzemimo pomoči naj bo deležna vsaka napadna država v zapadni ali vzhodni Evropi. Tudi Sovjetska Rusija je vključena v to pomoč.

Z abesinskih bojišč

Gorahaj, 7. aprila. AA. (Stefani). Včerajšnje letalsko bombardiranje Sasubana se je vršilo na podlagi poročil o zbiranju abesinskih oddelkov v tem mestu, ker so se hoteli upreti nadaljnjemu prodorju italijanskih čet. Vzhle zelo težavnim atmosferskim razmeram je eskadrila, ki je odletela iz Gorahaja, prispela do Sasubana in opazila, da se v okolici mesta pripravljala velika brambna akcija. Letala so bombardirala skupine vojakov v bližini mesta, nato so pa uničila protiletalske baterije in razne obrambne naprave.

Rim, 7. aprila. AA. (Stefani). Južno od Kvorama naše čete nadaljujejo preganjanje sovraž-

nika, ki se umika proti Kobiju. Poslednje abesinske čete smo že dohiti in so jih večer razgnale čete neke kolone evropskega armadnega zbora. Operacije pri čiščenju zasedenega ozemlja se nadaljujejo. Med zelo obilnim zaplenjenim materialom je med drugim tudi neguševa radijska postaja in mnogo avtomobilov.

Asmara, 7. aprila. AA. (Reuter). Neki italijanski oddelki se pri zasledovanju sovražnika zaplenil velik in dragocen avto, o katerem mislijo, da je lasti cesarja Haileja Selasija samega. Italijanske prednje čete so prispele do 50 km južno od Kvorama.

Osebnosti

Belgrad, 7. apr. m. Z odlokom poštnega ministra so postavljeni za pismonoše: Leopold Springer iz Novega mesta na pošto v Novo mesto, Albin Kapler iz Ravne pri Krškem na pošto v Krškem, Franc Mencinger iz Boh. Bistrice na pošto v Slovenski Javornik, Josip Keber od Dev. Mar. v Polju na pošto v Litijo, Franc Brilej iz Lesičjega na pošto v Ljutomer, Franc Grudnik iz Ruš na pošto v Gorajo Radgono, Ivan Miklošič iz Staroga Loga pri Pragerskem na pošto v Pragerskem. Za dnevničarja zvanika je postavljen na pošti v Hrastniku Franc Hribovšek iz Trbovelj.

Z dekretom finančnega ministra je prestavljen Franc Dragičič, podpoverjenik finančne kontrole 10. pol. skup. iz St. Vida nad Ljubljano v referat finančne kontrole savske finančne direkcije v Zagrebu.

Belgrad, 7. apr. m. Davi ob 6 je na kliniki vsučil prof. Ignjatovskega umrl Peter Kočič, generalni inšpektor notranjega ministrstva in sedanj komisar Združenja rezervnih častnikov in bojnikov.

Belgrad, 7. aprila. AA. Včeraj se je vršila prva seja novega upravnega odbora Obrne banke kraljevine Jugoslavije. Upravni odbor se je konstituiral. Za predsednika je bil izvoljen Milan Stojadinović, predsednik belgrajske Obrnške zbornice, podpredsednika pa sta ostala Jakov Sinjanović, pek iz Belgrada in Milan Ramušćak, predsednik Obrnške Zbornice v Zagrebu. Hkratu je novi upravni odbor sklenil, naj se od posojil obrn. nikom zaradi gospodarske stiske od 1. julija dalje pobirajo za pol odst. manjše obresti, kakor doslej.

Belgrad, 7. aprila. AA. Znana zagrebška športnica Palada in Kukuljević, ki bosta s Punčecom zastopala našo državo proti Češkoslovaški za Davisov pokal, sta gostovala v Belgradu. Palada in Kukuljević potujeta v Atene, kjer se udeležata tekem za teniško prvenstvo Grčije. V Belgradu sta zagrebška igralca zmagala brez posebnega napora. Gledalci so jih nagradili z živahnim ploskanjem. S svojimi sijajnimi potezami in igro sta občinstvo močno navdušila. Tekma se je končala s temi izidi: Kukuljević-Cikoš (belgrajski teniški klub) 6/2 in 7/5, Palada-Radovanović (belgrajski teniški klub) 8/6 in 6/2, Kukuljević in Radovanović sta premagala Palado in Cikoša s 2/6, 7/5, 6/1 in 8/6. Tekmam je prisostvovalo lepo število ljubiteljev teniškega športa, med njimi tudi upokojni poslanik Boško Colak Antič.

Novi Sad, 7. apr. m. Drugo kolo nacionalnega žahovskega turnirja ni prineslo posebnih izmenjenj. Od domačih tekmovalcev so zmagali: Vuković in je lepej stilu premagal Kuzniškega, dr. Trifunović je že v začetku igre prešel v premo in je porazil Popovića, Opfinski je drugo partijo zaključil v remis položaju, čeprav je bil njegov nasprotnik Bröder v začetku igre nekoliko slabši. Partija Pire-Tomović, ki je bila obojestransko zelo ostra, je bila prekinjena s premočjo Pira. Enako je bila prekinjena tudi partija König-Nedeljković.

Kostič-Pelikan, Friedman-Schreiber niso igrali. Schreiber je prišel šele sredi iz Bitolja v Novi Sad, ker je pri vojakih. V tretjem kolu so igrali danes König-Pire, Popović-Nedeljković, Bröder-dr. Trifunović, Koldžinski-Opfenski, Schreiber-Vuković, Pelikan-Friedmann in Tomović-Kostič.

Za inženjerja kemije je bil diplomiran na tehnični fakulteti ljubljanske univerze g. Stroj in France iz St. Jerneja na Dolenskem. Mlademu inženjerju, ki je mnogo deloval v akademskih strokovnih društvih, zlasti pa v Ferijski zvezi, toplo čestitamo!

Anelija ne odstopi nobene kolonije

London, 7. apr. AA. Koncem debate v seji poslanske zbornice je povzel besedo tudi finančni minister Neville Chamberlain. Odgovoril je v imenu vlade Churchill in Austenu Chamberlainu. Ta dva konservativna pravka sta bila zahtevala od vlade, da se jasno izreče o bodočnosti britanskih kolonij in držav, ki so pod britanskim mandatom. Neville Chamberlain je pri tej priliki med drugim dejal, da ni nihče predložil britanski vladi, še manj pa, da bi zahteval od nje, da se odpove kateri britanski koloniji. Ne verjamem, da bi bilo sploh potrebno povedati, da takšna zahteva, tudi če bi se pojavila, ne bi prišla v razpravo.

Te besede Nevilla Chamberlaina je pozdravilo viharno ploskanje.

Nato je finančni minister obrazložil pravni položaj držav, ki so pod britanskim mandatom, in je naposled opozoril na nedavno izjavo kolonialnega ministra Thomasa, ki je bil že svoječasno izjavil, da britanska vlada ne namerava odreči se katerikoli britanski koloniji ali pokrajini, ki je pod britanskim mandatom.

Komunistični izgredi v Pragi

Praga, 7. aprila. AA. (DNB). Praški listi poročajo, da so bili v notranjih predelih mesta in v mnogih predmestjih hudi spopadi med komunisti in redarji. Včeraj popoldne se je zbrala na Šiškovem množica, ki je šela več sto komunistov. Množica je napadla redarje. Pri pobegu izrednikov so vrhli na tla eno ženo z otrokom. Nato se je zbralo več tisoč komunistov v sredini mesta. Napadli so kordon redarstva in prišli do občinskega poslopja. Redarstvo smatra, da je pri izgredih sodelovalo sedem do osem tisoč ljudi. Veliko število izgrednikov so aretirali.

Newyork, 7. aprila. AA. (Havas). Iz Gainsville (Florida) poročajo, da so izpod razbitin v središču mesta, opustošenega po ciklonu, in celo vrsto zaradi njega nastalih požarov, potegnili doslej 139 trupel. Število žrtev ciklona in požara v okolici Gainsville znaša več ko 300.

Ljubljanski občinski svet

Ljubljana, 7. aprila.

Danes je bila redna seja ljubljanskega občinskega sveta. Sejo, ki ji je v imenu banske uprave prisostvoval inšpektor dr. Guštin, je otvoril mestni župan dr. Adlesič.

Predsedstveno poročilo

Župan je poročil, da sta se opravila občinska svetnika Rado Hribar in Usenik. Na županov predlog je občinski svet izrekel sožalje g. Radu Hribarju k smrti njegove matere.

Dalje je župan poročil, da je ministristvo odobrilo proračun mestne občine. Povdaril je, da se je 1. aprila pričelo občinsko gospodarstvo po dolgih letih zopet v redu in ob pravem času. Župan je poročil, da je interveniral v Belgradu v raznih važnih zadevah, tako glede sanacije hrnilnice ljubljanske, glede električne cestne železnice, kateri grozi sedaj celo rušenje vozov, glede ženske realne gimnazije, katere poddrževanje je oteženo, ker profesorji nočejo prositi za državno službo, glede socialne podpore mestni občini, ki jo občina nujno potrebuje in za druge dela mestne občine pri splošni bolnišnici — ta dolg izvirja še iz leta 1933-34. Dolg je nastal zaradi tega, ker ni bil tedaj vnesen v mestni proračun ljubljanski. Župan je poročil, da je dosegel v tem oziru obilno za ugodno rešitev. Župan je interveniral v Belgradu še v raznih drugih občinskih zadevah.

Poročilo finančnega odseka

je podal načelnik dr. Milan Korun. Poročal je najprej o dolžnosti in potrditvi besedila zadolžnice za posojilo 5 milijonov din. ki ga je najela mestna občina pri SUZOR-u v Zvezebu. (Naši čitatelji so poučeni o tem posojilu v včerajšnjem članku.)

K debati se je odzval le dr. Bohinjec, ki je v daljšem govoru bistveno izjavil, da bi bilo treba socialno zavarovanje razširiti ter da je tudi mestna občina poklicana, da v tem oziru dvigne svoj glas. Ako bi imeli razširjeno socialno zavarovanje, to je starostno in drugo, bi imela Slovenija milijarde razpoložljivih sredstev, iz katerih bi se dala črpati sredstva za javna dela. Glasnilo bo za predlog odseka.

Predlog poročevalca je bil nato soglasno sprejet.

Poročevalci dr. Korun je dalje predlagal, naj bi se poravnali računi dolgov nekaterih ljubljanskih šol, upraviteljev, ki so nastali zaradi raznih šolskih potreb v znesku okoli 8000 din. Ta znesek naj bi se kril iz neizrabljene postavke za bežirajsko šolo. — Predlog je bil sprejet.

Zaradi inkorporacije je nujno potreben popis nove občinske meje in na meritev. Skupno bo to veljalo 262.000 din, vendar pa bodo morale del teh stroškov nositi sosednje občine. Za te stroške je vnesen v proračun že znesek 105.000 din, potrebna pa je formalna odobritev občinskega sveta. Soglasno odobreno.

Dr. Kolre in dr. Milavec sta v bežirajskem okraju pred leti odstopila mestni občini brezplačno nekaj sveta v regulacijske namene. Ta regulacija pa je sedaj odpadla in tako je občinski svet sklenil, da vrne ta svet obema prejšnjima lastnikoma ter da jima vrne, oziroma odpiše tudi stroške, ki sta jih imela s tem odstopom.

Na vrsti so razne prošnje in pritožbe zaradi pristrastarine. Na predlog odseka je občinski svet soglasno odobril mnenje odseka, da se nekatere prošnje zavrnejo, druge odlože, nekaterim pa da mestna občina ugodí.

Sklenjeno je, bilo na predlog odseka, da se izenačijo z datumom od 1. aprila dalje za vse Ljubljano, to je tudi za priključene občine, vse živinske takse, to je takse, na polne liste itd. na isto višino in isto obliko kakor so doslej veljale za staro občino Ljubljano.

Poročilo gradbenega odbora

je podal dr. Stele. Poročal je o dveh prošnjah za parcelacijo. Prošnja Ivanke Tomičeve je bila za enkrat odgojena, prošnja Alojzija Novaka pa je bilo ugodeno.

Nova ureditev središča mesta

Dr. Stele je nato poročal o izredno važni zadevi, ki se tiče vse bodočnosti najbolj važnega dela mesta, to je prostora med ščernburgovo, Prešernovo in Wolfvo ulico ter Kongresnim trgom, pa tudi nadaljnega dela do Hribarjevega nabrežja ter na drugi strani do Trga kralja Petra. Zavarovalnica »Croatia« je namreč vložila prošnjo za stavbno dovoljenje za štirinadstropno poslopje, ki ga namerava zgraditi na dvorčju svojega poslopja v Ščernburgovi ulici. Iz regulacijskih ozirov je mestna občina to prošnjo zavrnila. »Croatia« pa je zahtevala, naj mestna občina v šestih mesecih izda regulacijski načrt. Mestna občina je po načrtih prof. Plečnika tak regulacijski načrt že sedaj napravila. Po novem načrtu bo tudi v bodoče blok med navedenimi ulicami zidan v strnjem sistemu, odprti pa bo samo čez Kazinski vrt, kjer bo nastal nov pravokoten trg. Ta trg bo obdan z arkadami ter se bo nadaljeval nad hišo Mestne hranilnice skozi Prešernovo ulico in skozi sedanji frančiškanski vrt, v skorajšnji bodočnosti pa namerava še dalje do Trga kralja Petra. Ustvarjena bo nova pasaja, ki bo znatno razbremenila Ščernburgovo ulico. Druga pasaja bo ustvarjena z dohodom od Muzejskega trga po Knafleji in skozi ščernburgovo ulico do Wolfvo ulice. Oo, frančiškani nameravajo na svojem sedanjem vrtu zgraditi svoj konvikt ter so pripravljali odstopiti od servituta nad nizkimi prodajalnami v Prešernovi ulici. V zvezi s tem načrtom je tudi regulacija Wolfvo ulice, zlasti pa Mayerjeve in Kleinske hiše, ki tvorita preostre vogale v tej ulici. Tudi Filharmonija namerava podaljšati svojo stavbo proti Ljubljani. Njen načrt je idealen. Ko se to uresniči, bi imeli reguliran ves del od Čevljarskega mosta do Marijinega trga ter bi bila rešena cela vrsta vprašanj. Načrt, kakor ga odsek predlaga, se nanaša samo na tloris, o višini novih stavb pa bi bile potrebne še obravnave. Trajne točke v vsem kompleksu bi predstavljale glavna pošta, Mestna hranilnica, Gorožev dom in Kongresni trg. K tej zadevi je govoril še prof. Jarc, ki je povedal, da je Ljubljana l. 1895 po potresu zamudila priliko za transverzarno cesto.

Predlog dr. Steleta, da občinski svet odobri v načelu ta regulacijski načrt, je občinski svet nato soglasno sprejel.

Načelnik odbora za oceno nabavk arh. Tomažič je poročal o spremembah v pravilniku za poslovanje tega odbora. Razvila se je živahna debata, končna stilizacija pa je bila soglasno sprejeta.

Samostojni predlogi in interpellacije

V odsotnosti župana dr. Adlesiča je podžupan dr. Ravnhar prečital samostojne predloge in interpellacije.

Obč. svetnik Martinčič je postavil predlog, naj mestni župan posreduje pri odboru za postavitev spomenika kralju Aleksandru, da bi bil ta spomenik postavljen v obliki »Mestne bolnišnice kralja Aleksandra Zedintelja«. Dalje je predlagal, naj se ukle ponočno veseljačenje na velesjemu. Ve-

lesejem naj na svojem veseljem prostoru ustavljočenje pijačo tedaj, ko nastopi normalna policijska ura.

Podžupan dr. Ravnhar je kot predsednik odbora za postavitev spomenika odvrnil, da ima odbor v programu tako soc. ustanovo kakor tudi likovni spomenik. Likovni spomenik Ljubljana mora imeti, bolnišnica pa bi veljala 10 do 15 milj. din. Glede veseljačenja na velesjemu pa bo mestni župan ukrenil vse potrebno v sporazumu s policijo.

Obč. sv. Malgaj je vložil predlog za preureditev socialnih podpor, ki naj bi se v glavnem uporabljale za javna dela tako, da bi brezposelni dobili zaslužek, ne pa podpore.

Obč. sv. Černe in Florjančič sta vložila predlog, naj mestna občina prepove na trgu prodajati mesarjem meso po zvišani ceni, češ, da je podražitev bila neupravičena.

Obč. sv. Oražem predlaga nastavitve poljskega čuvaja, ker se že pričinjajo tatvine na poljih. Postavka pa je že vnesena v proračun. Predlaga, naj se resnični psi čuvaji, zlasti čuvaji kmetijskih posestev v Ljubljani, oproste pasje takse. Predlaga, naj se v Mestni vrši redno skropljenje cest.

Dr. Bohinjec je postavil tri interpellacije, od katerih sta imeli dve izrazito politično tendenco. Poleg interpellacije varadi odpovedi stanovanj v šentpeterski vojašnici, se je dr. Bohinjec pritoževal, češ, da časopisi pretirano poročajo o revizijah bivšega občinskega gospodarstva (dr. Bohinjec je očitno mislil razkritja »Slovenca« o tem gospodarstvu). Zadržna nedejava interpellacija pa se tiče razpisa novih službenih mest, o katerih trdi, da so neotrebna. Podžupan je odgovoril, da bo mestni župan odgovoril na te interpellacije na prihodnji seji.

Tajna seja

Na svoji tajni seji, ki je sledila javni, je občinski svet obravnaval samo oddajo mest na javni razpis od 17. marca 1936. Določil je: za dve razpisani mesti konceptnih uradnikov jurista Stanka Miheliča in Leopolda Vidra, za mesto desinfektorja Matka Vostnerja, za razpisana mesta mitničarjev pa so bili določeni: Jakob Perič, Maks Menec, Ivan Hočevar, Stanko Svete, Maks Remžar, Ivan Kajzer, Anton Oven, Miroslav Senegačnik, Ivan Križnar, Martin Kaplan, Alojzij Ruonik, Škrabar Franc, Alojzij Slabe, Ignacij Magdič, Ivan Erklauč, Anton Zidan, Milan Sušteršič, Jože Hribar, Mirko Kregar, Franc Gannoni, Avgust Janežič, Josip Sedlar, Ivan Bizovičar, Leopold Arhar, Peter Slabič, Franc Sitar, Franc Jernejčič, Pavel Vodnik, Franc Jonke, Jakob Škof, Viktor Habič, Franc Žitnik, Franc Smrtnik, Ivan Burnik, Franc Pečlenk, Tomaž Baš, Jože Dovč, Jakob Mejač, Ivan Okorn in Andrej Smeraič.

Vsi nanovo določeni bodo poklicani v službo po potrebi.

Železniška konferenca v Mariboru

Maribor, 7. aprila.

Na konferenco, ki je začela s svojim delom dne 2. aprila v mestni posvetovalnici v Mariboru, so se sestali delegati avstrijskih in jugoslovanskih državnih železnice ter zastopniki zainteresiranih oblasti iz obeh držav iz notranjega ministrstva, finančnega, kmetijskega in poštne ministrstva. Naloga konference je bila, da se nadaljujejo posvetovanja, ki so se vršila med obema delegacijama od 18. do 22. februarja v Ljubljani in da se »medsebojnim sporazumom ugotove in predpiše potrebne izvrševalne odredbe za železniško prehodno službo in predpisi za obmejno policijsko, carinsko ter poštno telegrafsko službo. Zaradi ogromnega obsega in raznovrstnosti gradiva je bilo glavno delo te konference razdeljeno na 4 sekcije in sicer: železniško komercialno, policijsko, carinsko in poštno-telegrafsko službo. Poleg tega so delovale še posebne sekcije za železniško gradbeno, strojno in tehnično vozovno službo, ki so se bavile z vprašanjem skupne uporabe obmejnih zgradb in železniških naprav postaje Maribor, kakor tudi z vprašanjem strojne in tehnične vozovne službe. Po pet dni trajajočih napornih pogajanjih so navedene štiri sekcije do podrobnosti določile funkcije in medsebojne odnose udeležencev uprav. Moralo se je težiti za tem, da se, najde praktična rešitev za množičevina vprašanja, ki so se v teku razprave pojavila, in se trudili, da se dovedejo v skladnost divergentni interesi v poštve prihajajočih uprav in oblastev ter da se funkcije njihovih organov povežejo v eno celoto na način, ki bi najbolje odgovarjal potrebam mednarodnega prometa in potrebam publike, ki se železnice poslužuje.

Z zadovoljstvom se danes lahko ugotovi, da je dobra volja vseh sodelujočih faktorjev premočila vse težave in ovira, da so v posameznih sekcijah sporazumno izdelane odredbe za vršitev obmenje policijske, carinske in poštno-telegrafske službe, pa tudi komercialni predpisi za železniško prehodno službo. Navedeni predpisi so neobhodna potreba, da bi se letos 15. maja mogla združitev vseh v poštve prihajajočih činiteljev brez zastoja v praksi izvesti. Elaborati navedenih sekcij so bili prečitani nočjo na plenarni seji.

Vodstvo konference že ob tej priliki ponovno izraža svojo veliko hvaležnost za tople simpatije in za moralno podporo, ki so jo delegati obeh držav bili deležni posebno od strani predstavnikov mestne občine in drugih činiteljev, pa tudi od strani predstavnikov tiska in občinstva mesta Maribora. Tej moralni podpori se moramo zahvaliti, da je prišlo do velikega in gladekega uspeha te konference.

Jutri dopoldne si bodo udeleženci te konference ogledali kolodvorske naprave, ki pridejo v poštev za mestni obmejni kolodvor v Mariboru. Popoldne se bodo pa razšli.

Nemiri v Mehiki

Mexico, 7. aprila. AA. (Havas). Pri določitvi kandidatov za devet senatorskih mest so bili na več krajih hudi izgredi. V Verakruzu je vojak na straži ubil svojega polkovnika, ker je smatral, da se mu približuje njegov nasprotnik. Tudi v Corumi in Orizavi je bilo nekaj človeških žrtev. V Montereu je med izgredi bilo 20 oseb ranjenih. Pri teh volitvah bodo ženske prvi glasovale.

Politični boj v Mehiki se vrši med levizari in fašisti.

Politična drama

London, 7. aprila. AA. (Stefani). Slavni pisatelj Bernard Shaw, ki se je včeraj vrnil s križarjenja po Pacifiku, je potrdil dopisniku agencije Stefani, da dokončuje svoje novo delo »Zen-e-v-a«, v katerem bo podal avo'e vtise o sejah ŽN. Bernarda Shawa so k temu delu po lastni izjavi inspirirale razprtije med britansko in italijansko javnostjo. Pisec pa, da bo ta drama prav v kratkem prišla na oder in da bo uspeła, ker je njena vsebina zelo aktualna.

J 136

Celo otroci že vedo....

Če pere mamica s Schichtovim Radionom, ji gre delo hitro in brez truda izpod rok; in potem ni mamica prav nič utrujena — ampak je vedno tako dobre volje. Saj je pa tudi lahko — kajti Schichtov Radion opere brez truda perilo veliko bolj čisto, kakor bi ga oprale najbolj pridne roke ob najhujšem naporu. In kako preprosto je to: najprej raztopi Radion v mrzli vodi in ko raztopina s perilom zavre, kuhaj 15 minut. Nato perilo izperi najprej v topli, potem pa še v mrzli vodi — in perilo bo belo kakor sneg.

Schicht
RADION
pere vse
pere sam!

Schichtov **RADION** pere vse

Pred gradnjo vseučiliške knjižnice

Ljubljana, 7. aprila.

Ze letos bo na dosedaj zapuščenem zemljišču zrastle mogočna stavba, ki je Ljubljani, kulturnemu središču Slovencev in vseučiliškemu mestu, nujno potrebna, to je poslopje vseučiliške knjižnice. Na parceli, kjer je nekoč stal knežji dvorec

rodbine Auerspergov-Turjačanov, ki je bil odstranjen po potresu l. 1895., bo postavljena zgradba, v kateri bodo shranjeni vse drugačni zakladi, kakor so jih v svoj dvorec spravljali nekdanji mogočni Auerspergi — v to poslopje se bo preselil kulturni sklad slovenskega naroda, ki je bil dosedaj spravljen v bornih in daleč neprimernih prostorih licejske knjižnice v poslopju II. državne realne gimnazije na Poljanah.

Zasluga vlade dr. Stojadinoviča in dr. Antona Korošca je v prvi vrsti, da se bo tako stara želja slovenskega naroda letos uresničila. Ze poprej je bilš rektor ljubljanske univerze napravil vse mogoče intervencije pri vladi in banovini, da se to vprašanje vsaj načne in da država vsaj obljubi svojo podporo. Sedanji ban dr. Natlačen pa je s svojo energijo končno približal gradnjo k njeni uresničitvi. Načelnik gradbenega oddelka banske uprave inž. Skaberne je izdelal stvarne predloge za to gradnjo in ban dr. Natlačen je te predloge upošteval. Končno je vlada na zahtevo slovenskega dela JRZ odobrila najetje posojila pri Državni hipotekarni banki, ki se bo krilo iz rednih letnih anuitet v državnem proračunu.

Idejni osnutek za gradnjo je dal prof. Plečnik, ki stalno dela na načrtu, tudi v podrobnostih. S pomočjo gradbenega oddelka banske uprave je bil prvotni načrt nekoliko spremenjen, posebno zaradi tega, ker se mora načrt ozirati na novi format opeke. Fasada bo postavljena iz lomljenega kamna in opeke.

Vsa zgradba je proračunana na okoli 8 milijonov dinarjev, verjetno pa je, da se bo ta znesek pri oddaji del zaradi konkurence posameznih podjetij znatno znižal. Prva anuiteta je bila vnesena že v državni proračun za l. 1935-36, toda ta znesek bi utegnil propasti, da ni banska uprava pod sedanjim vodstvom še ob pravem času končno izdelala načrtov ter tudi razpisala licitacijo gradnje.

O podrobnostih gradnje so naši čitatelji že poučeni iz več člankov in poročil. Sedaj samo kratko ponovljamo in dodajamo: Poslopje bo v resnici reprezentativno, tako da bo v resnici de-

Oglejte si kolesa pri znani trvdki
Ivan Jax in sin, Ljubljana, Gosposvetska c. 2
Cena od Din 850- naprej

Daniel Omerzu:

Vojna v Galiciji

Položaj v trdnjavi je bil v teh dneh že silno napet. Glad in boleznj sta bila vladarja v trdnjavi, borbena odpornost vojaštva je pojemale vsak dan. Vse je že pričakovalo konca in predaje trdnjave Rusom. — Prehrana se je že do skrajnosti ekščila, — kar je pa bilo še pod roko dobiti, je bilo naravnost bajno drago. — En posamezen kronpir je stal l krono, tablica prepečenca 10 kron, pasje meso 3 krone, o kruhu pa ni bilo niti sledu več. Nepopisni dnevi lakote so silili trdnjavo k odločilnim dejanjem. — Tudi naše češke baterije so dobile povelje zapustiti zunanje pozicije in so se v noči na 17. marca vrnile v mesto. — Vsi smo se oddahnili, ko smo zapustili ta pekel. Drugi dan je bilo silno vrvenje po ulicah in v okolici mesta, na tisoče vojaštva se je zbiralo na različnih mestih v notranjem obrambnem pasu, avtomobili s poveljniki so švigali na vse strani, zbirali so se poslednji konji, formiralo se je poljsko topništvo, kolone municijskih in trenskih voz, sanitetni oddelki, žarometi, — vsakdo, ki je bil le še malo sposoben nositi puško, ne oziraje se na to, ali je pripadal redno h konjenici, ali k topništvu, vsak je bil dodeljen pehoti. — Na utrdbah so ostali le topničarji starejših letnikov, ki so sipali granate in šrapnele kar slepo proti ruskim oblegovalnim pozicijam, saj se je glasilo povelje, da se morajo vse rezerve municije do zadnjega izčrpati. Utrdbe so bruhale železo, da se je kar zemlja tresla. — Vsakemu je bilo sedaj jasno, da bidejo trdnjavi zadnje ure. — Odprli so tudi skladišča prehrane, izdali so zadnje zaloge jedil, vsakdo je dobil za pet dni na roko 3 guljažve konzerve, 5 tablice prepečenca, 3 porcije konzervne kave, nekaj cigar in tobaka v listih.

lalo čast vseučiliškemu mestu Ljubljani. Poslopje bo petnadstropno. V pritličju bo imela knjižnica čitalnico za časopise. Ta čitalnica bo sedaj, ko je odstranjen odpor sosedov, imela dnevno svetlobo. Velika čitalnica bo v prvem nadstropju, v poslopju bodo tudi razne druge čitalnice, na pr. proforska itd. Glavna fasada poslopja bo v Knežji ulici, kar bo tudi vhod v knjižnico. V surovem stanju bo poslopje postavljeno že letos do jeseni, dokončno pa bo dograjeno in opremljeno poslopje prihodnje leto. Pripomniti pa moramo, da bo gradnja vseučiliške knjižnice zelo komplicirano delo, ki bo zahtevalo mnogo pazljivosti in skrajne vestnosti.

Naša slika predstavlja model bodočega poslopja, kakor bo izgledalo iz Vegove ulice. Dosedanji zid na tem prostoru deloma še ostane.

Tenorist Anton Dermola

(K današnjemu gostovanju v »Traviati«.)

Težko si predstavljamo, kdor sam ni doživel, koliko silnega truda, neomajne volje, koliko grenkih ur, bridkih zaročarj, koliko skeptične tesnobe in zopet moči za prebroditev vseh teh zaprek je potreba poleg izrazitega prirojenega talenta, da vzpostavi samega sebe in svojo darovitost umetnik, ki mora izpolniti svojo notranjo postavlo in živeti resnično umetnosti. Ta trda razvojna pot, ki je brezobzirna preizkušnja za vzvišeni poklic, ni prizanesena nikomur in prav posebno tudi ne onemu, ki je usodno raznamovan kot umetnik-pevec. In danes je pred nami mlad, zopet iz slovenske zemlje rojen pevec, ki je po isti trdnjavi polni prišel do svoje umetniške podobnosti. S težko borbo za obstanek se je prebil skozi razvojno pot, ki ga je vodila iz skromne gorenjske domačije preko študij na ljubljanskih glasbenih šolah, preko skromnega, komaj opaznega sodelovanja v ljubljanski operi in nato preko dunajskega konservatorija do pevske dozorlosti, ki se more ponašati s plemenito lepoto glasovnega oblikovanja. In slednje niso le prazne besede, kajti dobrodu je podprla njih vsebina z dejstvi. Kajti dragoceno njegovega tenorskega glasu je tolikšna, da se pogajajo zanj že danes večja srednjeevropska operna gledališča in med njimi celo dunajska državna opera. In še drug dokaz so kritike, ki jih je bil deležen pevec ob svojem debutu v bratislavski operi, kjer je kreiral Alfreda v Traviati. Če bomo v njih, da je mladi tenorist »naravnost presencil z zelo prijetnim, v vseh legah izenačenim glasom,« in drugje, da »ima izredno lep glasovni material s plemenito kulturo« in zopet, da »je bilo vesleje poslušati sveži, mehki lirčni tenor gošča, čigar glas vnel v filih in glasnih tonih lepo izenačeno in plemenito« in da »vse jamči za najlepšo bodočnost,« potem lahko z radostjo verjamemo, da je iz slovenskih tal pognal zopet velik tenorski talent, ki bo tudi za nas častno izpolnjeval svoje umetniško poslanstvo.

Na vse zgodaj jutraj dne 18. marca 1915, je poveljnik trdnjave, general Kusmanek, izdal vsem vojaškim formacijam posadke povelje, s katerim poziva vse vojsake, da mu še enkrat slede v boj, da razbijejo ruski oblegalni obroč in da se vsa posadka reši k ostali avstrijski armadi, ki se je ta čas bojevala v Karpatih in pri reki Dunajec z glavnimi ruskimi vojskami, ki so ogrožale že skoraj sam Dunaj.

To povelje nam je hipoma pojasnilo, s kakšnimi drznimi načrti se je general Kusmanek odločil nastopiti. Zasnoval je vojni pohod, ki bi naj rešil čast esestradne prazenske armade. Tako je na hitro skrupcena armada še isti dan, 18. marca popoldne, pričela korakati po glavni državni cesti na vzhod, ki drži v Lwow in se je v večernem mraku že razvrščala v bojne vrste na črti zunanjih velikih utrd »Hurko«, na desnem bregu reke San, ob državni cesti in železnici, ter južno od teh do utrd Malhovic, tako da je dolžina fronte znašala 6 do 8 km. — Pehota in artiljerija sta se postavila na ukazane pozicije, medtem je pa ostala vojska z rezervami, trenom, municijskimi in sanitetnimi kolonami stala v ozadju po cestah in poljskih potih. To razvrščanje in premikanje čet se je vršilo tudi vso noč na 19. marec. Ze ponoči od dveh so začele vzhodne utrdbe na vsej fronti izpadne armade s strahovitimi topovskim ognjem vseh kalibrov obstreljavati ruske pozicije. Pri prvem jutranjem svitu dne 19. marca je pa izpadna pehota začela s podporo lastne artiljerije napadati ruske pozicije. Razvila se je srdita in krvava bitka, ki je najhujše besnela v trikotju Hurkow, Medyka - Jaksmanec, ter se je tudi že odločila v prvih jutranjih urah.

Izpadna armada je bila, kakor ni bilo drugače pričakovati, z velikimi izgubami na vsej črti odbita in prisiljena nazaj v trdnjavo Trdnjavska artiljerija je ščitila, umikanje armade, ki se je ob

Nova opereta „Pesem liubezni“

Posebna poteza našega časa je našla svojo vsebini umetniško svoj pristni odsev — v opereti, ki se v posebno lahkonostni značilnosti površne zapeljive mikavnosti bujno razrašča zlasti po zapadu in je pognala najvišje vrhove v okviru gledališke umetnosti tudi na naših slovenskih tleh. To moremo opaziti vedno znova in je temu dokaz tudi to, da se je v zadnjih letih (ki niso rodila nobene domače operne umetnine) širnim novim domačim operetam (Prešmentana liubezen, Erika, Blejski zvon, Stoji Ljubljana) pridružila v vpriporitvi sedaj že peta opereta: »Pesem liubezni«.

Sicer smemo to delo šteti med slovenske umetnine le bolj po besedilu, ki ga je po skladateljevem zasnutku napisal Maks Simončič, dokim sta milje in pa glasbena snov te tvorbe očrtana s hrvaškimi potezami (v kolikor niso kozmopolitske), ki jih je utisnil skladatelj Josip Raha, čeprav tudi iz te druge strani včasih pomežikne kak naš pristni domači motiv. Vsebina dela si išče učinka predvsem v miljeju in v njega vabljivih razpoloženjih, kot se dejansko vzpno najmočnejše bodisi v prirodni lepoti obmorske pokrajine, bodisi v bolj plitko zapeljivem ozračju kabaretske (slednji motiv postaja vedno bolj priljubljen in sunljivo ponižuje opereto z njene prave umetniške gladine). V ta milje pa je položena liubezenska zgodba, preprosto vsakdanja, kot jih površni opazovalec v takem okviru sreča na vsak korak, pa kot so v tej svoji poljudnosti tako pogost predmet obdelovanja v umetnini (ali v kiku) operetne in filmske produkcije zadnjega časa. Vendar pa je celota napisana toliko operetno, — še zlasti, ker se je skrivoma zatekla po pomoč k raznim uspehim in dobrim podobnim tvorbam — da bi mogla v resni in zreli odski postavljenosti doseči na svoji gladini uspeh. To vsebinsko snov je pre-

Predsednik narodne skupščine g. Stevo Čirić s soprogo na Bledu

pletel skladatelj z glasbenimi vložki, ki kažejo vpliv raznih smeri operetne umetnosti zadnjega časa. Tu so povezani v kito najprej jazz-šlagerji od starejših oblik foxtrolov, tangov itd. pa do zadnje carioce, nato razni plesi ljudskega značaja in končno pesmi različnih oblik. To pa sloni melodično prevesno na ljudski motiviki in se je skladatelj na ta način naslonil na starinsko bogastvo ljudske umetnosti ter si z njo pridobil marsikak pristen učinek, — čeprav s stilno kritičnega pogleda mestoma operetno. V vsem je dokazal mnogo muzikalnosti — zlasti občutek za ritem. Instrumentacija pa je nekam borna.

Govoriti o vpriporitvi, ki jo je to delo doživelo na našem odru, je nerodno, ker človek ne ve, kje bi resno stvar oprijel, kajti predstava je bolečala močno na diletantizmu. Da je bil orkester bolj šibek in brez pravega elana, da je bila režija ohlapna in vsebinsko premalo podprta in da so zlasti med igralci nastopali ljudje, ki se še z osnovnimi pravili odrskega oblikovanja niso prav seznanili — vse to so sunljivi znaki za delo, ki naj bi se imenovalo umetniško. Če se je v vsem tem utnil kak pristni umetniški pojav (deloma v igri, deloma v inscenaciji in deloma v baletu), so ga vendar prekrili večinski nedostaki. Rad bi pripomnil: Če že operno vodstvo sprejme kako delo v spored, mu je dolžno dati tudi čim popolnejšo odsko obliko. In res ne more biti prav, da s tem, ko dovoli kakemu delu vstop na oder, smatra svojo dolžnost za izvršeno in si pilatovski umije roke nad njegovim uspehom.

V. U.

Po občinskih volitvah v Ribnici

Ribnica, 6. aprila.

Z zanosom, kakor že leta ne, so stopali v nedeljo ribniški volilci na volišče, da si za tri leta izvolijo svoje novo občinsko zastopstvo. Zavedajoč se svoje svobode in spominjajoč se strašnih prejšnjih volitev, so se takoj jutraj zgrnle množice volilcev proti svojim voliščem v Ribnici in Zlebiču. Zvočnik sredi trga jih je takoj po jutranji maši pozval, naj dostojanstveno vršijo svojo pravico in dolžnost.

Tudi od drugod so prihajale vrste v znamenju stare sužnosti. Prihajali so grajski uslužbenci in delavci, ki so se morali zbrati v Rudeževem obratu. Postavili so jih v pare in jim še enkrat naročili, da volijo listo JNS. V pariš so šli tudi na volišče, povešenih glav, kakor karavana po pustniji, naprej dva valpta, sprevod je zaključil grajski lovec, da se nihče ne izgubi. Smilili so se volilec, ker še ne uživajo svobode. Enako so prihajali delavci z opekarne, lastnine g. Kluna, nosilca liste JNS, in iz drugih obratov. Na eni strani torej svoboda, na drugi sila. Vse pa se je vršilo v najlepšem redu, brez najmanjšega incidenta. Složno je nastopilo tudi učitelstvo za JNS.

Na drugem volišču v Zlebiču je bil predstavnik liste JNS sam orneški graščak g. Kosler, da čuva nad glasovi svojih delavcev in uslužbencev, ki so morali »voliti«, kakor bi svobodno ne bili volili. V današnjem kruhoborstvu je tajna volilna pravica nujna potreba.

Kljub temu, da je mnogo krošnjarjev odsot-

nih, posebno v Nemški Avstriji, samo iz okolišča volišča v Zlebiču 89, je bila udeležba naravnost ogromna. Saj je oddalo svoj glas 80% vseh volilnih upravičencev, izmed onih, ki so doma, pa 87%, dasti je ves dan deževalo. Vas Breže sama je dala polnih 100% glasov za listo JRZ. Čudom smo se čudili, da je pet kandidatov z liste JNS volilo listo JRZ, dva kandidata JNS pa se volitve nista udeležila. Tudi znamenje, kako so se kandidati postavljali. Tudi brat g. graščaka Rudeža g. Marko Rudež ni volil.

Na obeh voliščih je bilo oddanih 1040 glasov in je dobila lista JRZ 611 glasov in 21 odbornikov, lista JNS z vso opozicijo pa 429 glasov in 3 odbornike. S tem je bila živahna volilna borba končana. Ob 6 zvečer so naši nasprotni avtomobili in vozovi obstali, ogromna množica se je zgrnila okrog občinskega doma, pričakujoč končnega rezultata. Megafon je s hiše g. Oniča naznanil uspeh, hudomušen rešetar je zapel: »Kupu sam razbio, s koje Jeltič pio!« Nešteta množica se je spustila pred hišo novo izvoljenega župana g. Oniča, godba je zaigrala, množica pa je na govor g. Oniča navdušeno vzklikala Nj. Vel. kralju in kraljevskemu domu, kraljevski vladi, predsedniku dr. Stojadinoviču, dr. Korošču in dr. Kreku, veliki Ribnici in novemu odboru. Z državno himno je godba zaključila slavo in množica se je vesela mirno razšla. V hišah nasprotnikov je bila tema. Ob 9 zvečer je bil po trgu spet mir kot po viharju, ko zno-va posije solnce.

drugega — vse je zajel ogenj. Ogromni oblaki dima so zavili vse mesto in vso okolico. Uničevanje in razdejanje je šlo ko blisk naglo dalje. Nastopila je noč 22. marca. Zadnja noč avstrijskega Przemysla Razsvetljevali so jo številni požari ob gromu topov, tako da so Rusi zuna, kot so pozneje pripovedovali, mislili, da je v trdnjavi izbruhnila revolucija. — Ob novem sončnem svitu, dne 22. marca, smo izvedli zadnje dejanje, ki smo ga morali izvesti na podlagi povelja generala Kusmaneka. Ob šestih jutraj so razstrelili vse topove večjega kalibra z dinamičnimi naboji. Četr ure pozneje pa vse utrdbe druga za drugo v minutnih presledkih z dinamitom spustili v zrak. Prva med njimi je bila ona tik nad mestom, št. XVI. na Tatarskem griču, kjer so bila tudi velika municijska skladišča. Zazibala se je zemlja ko pri potresu; nato se je dvignil od sto metrov visok ognjeni stolp, nakar je sledila strahovita detonacija. Nad mestom se je usipalo kamenje in železo kot dež. Takoj za tem so se dvignile strehe municijskih skladišč. Eksplozija je sledila eksploziji, grmelo je in treskalo, kakor v najhujši bitki na fronti. Sto tisoče granat, šrapnelov in puškinih nabojev je ogenj vžgal vedno znova. Uničenju te utrdbe je sledilo uničenje drugih utrdb velikanskega obrambnega pasu trdnjave. Ognjeni stebri so se dvigali, silne eksplozije so pretresale ozračje in zemlja se je tresla, ko da prihaja sodni dan. Velikostni in nepopisni prizori groze so bili ti trenutki umirajoče trdnjave! — Slednjice je bil še razstre, ljen veliki železniški most v samem mestu, ki se je prelomil in pogreznil v valovje reke San. Milijardne vrednosti so se morale uničiti, da se z njimi ne bo okoristil človek — neprijatelj. Pepel in prah naj bosta za nagrado zmagovalcem, ki so daleč zunaj strme opazovali potek strahotnega razdejanja. Črni dim je zastrl vse mesto in široko okolico. Približal se je konec slavne in mogočne trdnjave. (Konec prihodnjic.)

Drobne novice

Koledar

Sreda, 8. aprila: Albert, škof mučenec; Julia.

Novi grobovi

† V Preki pri Šibeniku je umrl g. dr. med. Ljudevit Jenko, sanitetni svetnik in okrožni zdravnik. Pokopali so ga v Šibeniku.

† V Ljubljani je umrl g. Anton Jeras, star 33 let. Pokopali so ga včeraj popoldne. — V splošni bolnišnici je umrl g. Alojzij Bešter. Pogreb bo v četrtek ob 4 popoldne.

Naj jim sveti večna luč! Žalujocim naše iskreno sožalje!

Osebnosti

Profesorski izpit iz klasične filologije je napravil z odličnim uspehom g. Božidar Bajuk, suplent na klasični gimnaziji v Mariboru. Iskreno čestitamo!

Za vojaškega atašea v Grčiji je imenovan pehotni podpolkovnik za generalštabne posle Ivan Prezelj.

Iz vojaške službe. Odrejeni so za vodnika 2. bat. 38. pešpolka peh. poročnik Zdravko Znidar, doslej vršilec dolžnosti 40. pešpolka »Triglavskega« za vodnika 40. pešpolka peh. podporočnik Božin Bulatović, na službo v plevlanski vojni okrožje peh. poročnik Marijan Boric in konjiški poročnik Nikola Sulin, doslej oba na službi v mariborskem vojnem okrožju; na službo v ljubljanski vojni okrožje peh. kap. I. razr. Sava Janković, doslej poveljnik čete 40. pešpolka; na službo v celjsko vojni okrožje peh. kap. I. razr. Budimir Šutić, doslej na službi pri mariborskem vojnem okrožju; na službo v mariborsko vojni okrožje peh. poročnik Aleksandar Baković in Petar Djokić ter peh. podporočnik Radičević; v celjsko vojni okrožje peh. podporočnik Vlastimir Stanojević; na službo v knjižnično poučnega oddelka glavnega generalnega štaba peh. kap. I. razr. Edo Delak; na službo v operativni oddelk glavnega generalnega štaba peh. podpolkovnik Mirko Stojković, doslej na službi pri celjskem vojnem okrožju, in na službo v glavni generalni štab konjiški major Miodrag Ilić, doslej na službi pri mariborskem vojnem okrožju.

Izpit so napravili za čin akt. san. majorja kap. I. razr. dr. Jakob Kauf, za čin akt. sodnega majorja kap. I. razr. Dragotin Počuhaj, za čin akt. peh. kap. II. razr. poročnik Hermenegild Vidmar, Leopold Vodeb, Marko Mrkela, Pavel Potokar, Ivan Bizjak, Josip Kavalec in Vekoslav Marčič; za čin akt. topn. kap. II. razr. poročnik Ivan Vidmar, Milan Mikec, Vilim Gredelj, Stefan Kadliček, Miroslav Pajman, Nikolaj Rukavina, Viktor Ljaševski in Vladimir Hripkovski; za čin akt. konjeniškega kap. II. razr. Dragotin Penava; za čin akt. inž. kap. II. razr. poročnik Alojz Božič, Milan Delač in Avgust Krapež; za čin akt. zrakoplovnega kap. II. razr. poročnik Viktor Bradač, Todor Gogič, Rudolf Horvat, Albin Vesel, Ivan Prestini, Pavle Goldner, Josip Čado in Nikolaj Piveli; za čin int. kap. II. razr. poročnik Janko Jezernik, Rudolf Vajnan in Karel Petrič; za čin akt. san. kap. II. razr. poročnik dr. Stanislav Kolar, dr. Bogoljub Pagon in dr. Milan Kesler; za akt. nižjega voj. uradnika II. razr. topniško-tehnične stroke nižja voj. uradnika III. razr. Milan Divljan in Josip Avčin; za akt. nižjega voj. tehnične uradnika II. razr. zrakoplovne tehnične stroke Ernest Turk, Ivan Simunec in Vjeko Krejč; za akt. nižjega san. pomočnika II. razr. nižji san. pomočnik III. razr. Janez Godič; za akt. veterinarskega pomočnika II. razr. vet. pomočnik III. razr. Mirko Jagodič; za akt. nižjega voj. kapelnika II. razr. nižja voj. kapelnika Ljotze Surenkar in Julij Klajn in za čin rez. inž. kap. II. razr. zrakoplovne tehnične stroke rez. inž. poročnik Karlo Jelinek.

Nihče več ne premišljuje, kje naj kupi klobuk ali čepico

V najnovejših oblikah v veliki izbiri in najnižjih cenah jih dobite pri trvdki

Mirko Bogataj, Ljubljana, Stari trg 14

Občina Rajhenburg preurejena. Minister notranjih zadev dr. Anton Korošec je izdal naslednjo uredbu o pregrajenosti občine Rajhenburg: Iz občine Rajhenburg v brežiškem okraju se izločijo bivše občine Rajhenburg, Anže, Armeško, Gorica, Raztez in Stolovnik ter katastralna občina Lokve, iz katerih se osnuje nova občina Rajhenburg s sedežem v Rajhenburgu. Preostala dosedanja občina Rajhenburg se preimenuje v občino Senovo. Ta uredba dobi obvezno moč z dnem razglasitve v »Službenih novinah«. S to uredbo notranjega ministra je izpolnjena upravičena zahteva vsega prebivalstva, tako Rajhenburga kakor tudi Senovega. Razne intrige ljudi, ki se sami sebe nazivajo »privandrovci«, so bile proti trdni volji ljudstva brezuspešne.

Z ukazom ministra za trgovino in obrt je bil imenovan za komisarja Kmetijske posojilnice, reg. z. o. z. v Ljubljani, g. dr. Anton Dolinar, sodnik okr. sodišča v Ljubljani. Razrešen pa je bil svoje dolžnosti prejšnji komisar g. dr. Bogdan Žužek, odvetnik v Ljubljani. Obenem je Kmetiska posojilnica prejela odlog za odplačevanje vlog.

Mednarodna tekma za petje in klavir na Dunaju. Državna akademija za glasbo in predstavljajočo umetnost na Dunaju priredi v okviru dunajskih slavnostnih tednov v času od 2. do 13. junija 1936 III. mednarodno tekmo za petje in klavir na Dunaju. Veliko razsodišč pod predsedstvom najpomembnejših umetnikov domače dežele in inozemstva bo odločilo o mirni tekmi mlade glasbene nadarjenosti. Smoter tekme obstoji iz prvi vrsti v tem, da s mladim, še ne ali samo malo poznanim umetnikom uravna pot v javnost in iz izbirne preizkušnje zmagovito odhajajočim udeležencem na tekmi da priložnost, da v okviru javnih glavnih izkušenj in sklepnih koncertov javno pokažejo svoje zmožnosti ter v nagradah in diplomah najdejo priznanje svoje posebne glasbene sposobnosti. Prospekti te prireditve se dobijo pri avstrijskem konzulatu v Ljubljani. Prijave udeležencev do najkasneje 30. aprila 1936.

Izžrebane srečke. Včeraj dopoldne je bilo žrebanje srečk državne loterije. Srečka št. 76.522 je zadela dobiček 80.000 Din, srečka št. 26.010 je zadela dobiček 50.000 Din. Ta srečka je bila kupljena pri Slovenski banki v Ljubljani. Srečka št. 96.610 je zadela 20.000 Din in števil. 1590 je zadelo 30.000 Din.

Z avtom na Koroško. V 14. aprila. Prijava sprejemamo že danes. »Po božjem svetlu«, Ljubljana. Sentneška vojašnica.

Razpis. Naša mornarica potrebuje za aktivno službo tri zdravnike za splošno zdravilstvo, s katerimi hoče izpopolniti san. stroko mornarike z aktivnimi san. častniki. Reflektanti naj vpošljejo svoje prošnje poveljstvu mornarice najkasneje do 15. maja t. l. Sprejemni pogoji so razvidni iz službenega vojnega lista, stran 691—694, ki je interesantom na vpogled pri pristojnih vojnih okrožjih in na vseh orožniških postajah.

Podpornemu društvu za gluhomemladi no v Ljubljani je daroval g. knezoškof dr. Rožman znesek 100 Din. Za fond Vite Zupančičeve pri istem društvu pa so prispevali: gđe. Janja Miklavčičeva iz Kranja, gđe. Oman Erna iz Ljubljane ter neimenovan ljubljanski dobrotnik vsak po 50 Din. Vsem skupaj priskrba hvala! Naj bi ti lepi zgledi našli še mnogo posnemovalcev in prijateljev naših bednih gluhomemladi!

Pri lenivosti črev

je naravna

Franz-Josefova

grenka voda prijetno dobro učinkuje domače sredstvo, ki zmanjšuje težave, ker večkrat že malo množino dobro delujejo.

Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. 8-br. 15488, 35. V. 35.

Zdravstvena zadruga v Ponikvah javlja vsem članom, da ordinira novi zdravnik dr. Pertl vsak torek, četrtek in soboto od 8 do 12 dopoldne in od 2 do 6 popoldne, ob nedeljah pa samo od 10 do 12 dopoldne.

Prekrasno velikonočno darilo je knjiga »Daruj se Bogu«, ki je ena najlepših med slovenskim nabožnim slovom. Cena vezani 25 din, nevezani 20 din. Naroča se pri H. Ničman, Ljubljana, Kopitarjeva ulica 2.

Za veliko noč z avtom na Sušak, 220 din za osebo. Informacije pri »Putnik« v Ljubljani.

Veliki teden nas spominja trpljenja in smrti ter vstajenja našega Gospoda Jezusa Kristusa. Sv. Cerkev pa obhaja prav posebno veličastno spomin smrti našega Odrašenika. Vse molitve in obredi velikega tedna nas spominjajo na to strašno trpljenje, ki naj presune dušo slehernega kristjana, da se dostojno pripravi za prihod Zveličarja. Za premišljevanje Kristusovega trpljenja priporočamo knjižico: Getzemani in Golgota, to je šola ponižnosti, pokorščine in ljubezni ter premišljevanje smrti in trpljenja Jezusa Kristusa. Spisal Fr. Ks. Stržar. Molitvenik, rdeča obreza Din 30. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Za lažje umevanje obredov velikega tedna pa priporočamo: Veliki teden. Tu so opisani vsi obredi in molitve tega tedna od svetne do bele nedelje. Knjižice ne bo prebrala s pridom samo duhovnik, cerkvenik in oni, ki sodelujejo pri teh opravilih, zanimala bo tudi slehernega kristjana. Cena knjižice je z rdečo obrezo Din 28.—, zlata Din 40.—. Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Nesreča na Črnučah. V ponedeljek zvečer se je na Črnučah zgodila hujša nesreča. V delavčvo ženo Jožefo Kotlarjevo od št. Gotarda pri Trojanah je zavozil neki kolesar, tako da je ženska padla ter si zlomila nogo in dobila druge hude poškodbe. Kotlarjevo se je usmilil neki kmetijski voznik, ki jo je naložil na svoj voz ter jo prepeljal do železnicega prelaza na Tyršev cesti, kjer jo je prevzel reševalni avto in jo prepeljal v bolnišnico.

Pri zaprtju motnjah v prebavi vze mite zjutraj na prazen želodec kozarec na ravne »Franz-Josef grenčice«.

Srajce za gospode, spodnje hlače, ovratnike, kravate, nogavice najceneje pri F. I. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29.

Cigavi so obsejalni? Mestna občina v Kočevju je včeraj obvestila ljubljansko policijo, da je kočevski cestar našel na državni cesti zaboj, v katerem je bilo 600 obsejalnikov za obleke. Ta zaboj je padel iz nekega tovrstnega avtomobila. Lastnik tega zaboja naj se zgasi na stražnici v Kočevju.

Ljubljana

Cerkveni obredi v stolnici

Veliki teden v sredo, četrtek in petek se ob 4 popoldne začne cerkvene molitve.

Veliki četrtek: ob 5. 30, 6 in 6.30 obhajilo vernikov. Prva sv. maša je ob 6.45, velika škofova sv. maša pa ob 8. Med škofovo sv. mašo je slovesno blagoslovljenje olj in obhajilo duhovščine in vernikov. Po sv. maši se sv. R. T. prenese v božji grob. Potem umije Prevzvišeni 12 starčkom noge. Zvečer od 8 do 9 je skupna molitvena ura.

Veliki petek: zjutraj ob 5.15 sv. križev pol, nato skupna molitvena ura. Ob 8.45 se prične cerkveno opravilo (slovesne molitve in slovenski pasijon), potem odkritje in čiščenje sv. križa, nakar se prenese sv. R. T. iz božjega groba na veliki oltar, kjer je kratka maša Predposvečenega. Po sv. maši se prenese sv. R. T. v božji grob, kjer ostane izpostavljeno. Zvečer ob 7.30 je posna pridiga, nato se poje slovenski pasijon.

Velika sobota: ob 5.30 zjutraj blagoslov ognja, ob 8.15 se prične drugi obredi: pojo se prerokbe, blagoslovi se velikonočna sveča in krstna voda. Okrog 9.45 slovesna sveta maša, po listu se zapoje že velikonočni Aleluja. Popoldne ob 2.30 blagoslov festiva. Ob 4 slovesne velikonočne jutranjice in vstajenje s slovesno procesijo. Stanovalec ob cesti Pred škofijo in Mestni trg do Hamanove hiše se v ljudno naprošajo, da za časa procesije na oknih prižgo sveče.

Velika nedelja (velika noč): ob 6 sv. maša s slovenskim petjem, ob 9.30 slavnostna škofova pridiga, ob 10 slovesna pontifikalna škofova sv. maša. Po sv. maši podeli prevzvišeni gospod škof papežev blagoslov, s katerim je združen popolni odpustek pod navadnimi pogoji. Popoldne točno ob 2.45 gre potresna procesija z Najsvetejšim iz stolnice v cerkev sv. Jožefa, kjer se pete litanije Matere božje, nakar se procesija vrne v stolnico, kjer so litanije. Prebivalci ob cestah Pred škofijo, Vodnikov in Krekov trg, Poljanska cesta in Zrinjskega cesta, se naprošajo, da na oknih prižgo sveče, ko gre procesija mimo. V slučaju deževnega vremena gre procesija brez Najsvetejšega.

Veliki ponedeljek: ob 10 slovesna pontifikalna sv. maša.

— 0 —

Prosvetna zveza v Ljubljani je izdala tiskan imenik knjig Ljudske knjižnice, ki šteje sedaj okrog 13.000 slovenskih, srbohrv. in nemških; pa tudi mnogo čeških, ruskih in francoskih knjig. V znanstvenem delu slovenskega oddelka so ekspirirani tudi vsi važnejši članki iz revij in zbornikov, ki se nahajajo v Ljudski knjižnici. Imeniku je dodan tudi »Seznam ljudskih iger« Prosvetne zveze v Ljubljani. Imenik, ki obsega 352 strani, stane 15 Din ter se dobi v prostorih Ljudske knjiž-

Danes poslednjič ob 16, 19.15 in 20.15 uri

Zločin in kazen

Prekrasen film po nemirnem romanu Fed. Dostojevskega »Razkolnikov« — v glavni vlogi Peter Lorre.

Telef. 22-21 KINO UNION Te ef. 22-21

nice. Knjižnica je odprta vsak dan od 9 do 12 in od 2 do 7. Na veliko soboto knjižnica ne bo poslovala.

JNS gospodarstvo pri ljubljanski mestni elektrarni. G. odvetnik dr. Marjan Zajec nam je poslal v imenu društva Kazino in kavararja gosp. Rajka Zupana naslednji popravek: »Ni res, da dolguje kavarar v Kazini ljubljanski mestni elektrarni za porabljeni električni tok Din 101.000. Prav tako ni res, da bo treba sploh odpisati dolg, ki ga ima kavarar v Kazini pri mestni elektrarni. Res pa je, da kavarar v Kazini ljubljanski mestni elektrarni ničesar ne dolguje ter ima vse račune za električni tok v redu plačane. Res je torej, da ne bo treba odpisovati nikakega dolga kavarar v Kazini pri mestni elektrarni.« (Jasno je, da mi v svojem poročilu nisimo mislili na sedanega kavararja v Zvezdi, niti ne na Društvo Kazino, dolg, ki ga bo treba pri mestni elektrarni odpisati, izvira iz časov, ko je bil lastnik kavarne drugi. Op. ured.)

Vojaški novinec, ki so poklicani v aktivno službo, se opozarjajo, naj pravočasno uredijo svoje osebne zadeve ter naj se točno ob napovedani uri zglase s svojimi stvarmi na določenem mestu, od koder bodo takoj odpisani dalje. Priiti morajo trezni, dobro oblečeni in obuti ter oskrbljeni s hrano za prvi dan. Po zglasitvi se pod nobenim pogojem ne bo pustilo nikogar več domov. Kdor bi ne prišel točno ob določen uri, ali bi ne prišel trezen, bo najstrožje kaznovan.

KINO SLOGA TELEFON 27-30

Danes poslednjič burka — bomba smeha!

Ženin v neprimiki

Renate Müller, A. Wohlbrück, Georg Aleksander in Adele Sandrock

Predstave ob 16, 19.15 in 21.15 uri.

Združenje trgovcev v Ljubljani opozarja gg. trgovce, da se dobe v pisarni Združenja tarife mestne uvoznice in trošarine proti malenkostni odškodnini 2.— din. Neobhodno potrebno je, da je vsak trgovec v posesti te tarife. Uprava.

Vas moč vas bo pohvalil, če mu boste dali za veliko noč Klešišovo šunko, ki vam jo dostavi na dom trvdka Fr. Kham, nasproti kina Union, telefon 20-69.

Še na veliki četrtek

zvečer prinese obleke v kemično čiščenje, plisanje barvanje, pranje in svetlokanje perila izgotov: sigurno do praznikov tovarna

JOS. REICH

Prijet tat koles. Policija je prišla 31 letnega Antona Godca, mehanikarskega pomočnika brez posla. Ugotovila je namreč, da je Godce sistematično kradel električne svetilke, pomagal pa mu je neki Ciril Bončar. Oba sta policiji znana kot tatova.

Umobolno žensko je oddal. Presnočnim je prišel v splošno bolnišnico v Ljubljani neki mož iz Beguni, ki je tja privedel duševno bolno žensko. Mož je hitro odšel, ne da bi povedal, kdo je ta ženska. Končno je policija ugotovila, da gre za 30 letno Zofijo J., doma iz Kočevja. Oblasti si niso mogle pomagati drugače, kakor da so žensko oddale v odgojske zapore mestnega magistrata.

Nočno službo imajo lekarni: dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6; mr. Hočevar, Celovška cesta 62 in mr. Gurtus, Moste.

Maribor

Proti izkoriščanju kmetov in konzumentov. V kavarini »Jadrani« se je vršil v ponedeljek zvečer sestanek med predstavniki akcijskega odbora za dvig živinskih cen v mariborskem okolišču ter zastopniki vseh treh strokovnih organizacij kot predstavnik mariborskih konzumentov. Zastopniki kmetov so pojasnili zastopnikom delavstva, zakaj so začeli z akcijo za zvišanje živinskih cen, obenem pa so dokazali, da so mesarski obrtniki cene mesu prekomerno povišali. Na sestanku se je sklenilo, da se predloži mestnemu načelnstvu načrt, naj se osnuje pri mestnem tržnem nadzorstvu poseben odtsek, v katerem bodo zastopani predstavniki konzumentov, okoliških producentov, trgovcev z živili ter mesarjev. Ta odtsek naj regulira cene tako, da bo vladalo pravično sorazmerje med nakupno in prodajno ceno živil in mesa. Obenem naj se strogo izvajajo zakonske določbe o komisiranju živinskih potnih listov v prisotnosti prodajalca, tako da se kupcu onemogoča vstaviti fignirane cene, če je morebiti živinca ceneje plačal. Delavski zastopniki so to akcijo pozdravili že zaradi tega, ker bi brezposelnost v Mariboru takoj prenehala, čim bi se dvignilo blagostanje mestnega okoliša, odkoder sedaj pritiskajo kmetiči ljudje zaradi silne revščine v mesto ter sprejemajo delo za vsako ceno, spravljajoč s tem nehoti mariborske delavce ob kruh.

Visok in zanimiv obisk... Včeraj dopoldne ob 11 sta prispela v Maribor senatorja Pucelj in dr. Marušič v spremstvu šestih tovarišev iz belgrajskega parlamenta. Obisk tako visokih gospodov se v Mariboru zanimivo komentira...

Paš Anton, Maribor, Slovenska ulica št. 4 priporoča spomladanske modne novosti za dame in gospode.

Udruženje jugoslovanskih narodnih železničarjev in brodarjev, podružnica Maribor, prosi vsa narodno obrambna in druga nacionalna društva, da ne podpisujejo izjav, katere nosijo nekateri ljudje zaradi prodaje hiš v Betnavski in Keizerjevi ulici, oziroma da ne podpirajo na kakršnekoli način prodaje. Kot nacionalni železničarji smo stali in stojimo vedno na braniku naše nacionalne stvari. Zadevo prodaje teh hiš rešuje kr. banska uprava — dolžnost nacionalnih železničarjev pa je, da ščiti interese svojih članov.

Karoserije za nove avtomobile — domače delo. Upravni svet Mestnih podjetij je na svoji seji v ponedeljek oddal izdelavo karoserij za oba nova avtomobila znamke MAN mariborski trvdki Pergler. Karoseriji se morata izdelati točno po načrtih tvornice, in sicer pod stalnim nadzorstvom, tako da bo solidnost in trpežna izdelava karoserij zajamčena.

Preselitev trgovine Mestnih podjetij. Trgovski lokali v gradu, kjer je bila svojačasno Berdajsava trgovina, se bodo preuredili v trgovske

lokale prodajalne Mestnih podjetij, ki se bo preselila iz hiše Mestne hranilnice na Aleksandrovi cesti.

Smrt žanje. V Počehovi št. 52 je umrl 77-letni Ivan Bežjak. — V Stolni 5 je umrl stavni delovodja trvdke Kiffman Anton Spindler, star 60 let. — Naj počivata v miru!

Znato razširjenje Počitniškega doma. Hranilnica Dravske banovine v Mariboru je odobrila Počitniškemu domu Kraljice Marije pri Sv. Martinu na Pohorju 270.000 Din brezobrestnega posojila. Na domu bodo zgradili nov bolniški paviljon, povečali bodo zopet kopalni bazen ter napravili še nekatere druge preureditve.

Posestne izpremembe. Kupili so: Slaščičar Ilić od Marije Wregg hišo v Slovenski ulici 6 za 670.000 Din; Alojzija Lobnik od Jerneja Čebula hišo v Betnavski cesti 65 za 190.000 Din; Jugotextil d. z. o. z. od ing. arh. Viktorja Vitiča vilo v Principovi ulici 11 za 280.000 Din.

Podlegel udarcu. V mariborski bolnišnici je umrl 36 letni posestnik Ivan Polančič iz Žikaric pri Sv. Barbari v Slov. goricah. Pred nekaj dnevi ga je udaril njegov sorodnik v prepripi z motiko po glavi, da mu je počila lobanja.

Žaga je zgorela. Posestniku Mešiču Josipu v Skornjem je zgorela njegova žaga z zidano hišico za žagarija. Uničena je tudi večja zaloge sena, škoda pa znaša 40.000 Din.

Polenovo, sveže namočeno, dobite vsak postni dan v trgovini Skaza v rotovžu.

Razprava proti 47 letnemu mesarskemu pomočniku Ferdinandu Knapiču, ki je 12. februarja zaklal na državnem mostu branjevko Terezijo Konrad, bo 17. t. m. ob 10 v sobi št. 53.

Celje

Predavanje SPD. Drevi ob 20 predava v veliki dvorani Ljudske posojilnice v Celju znameniti plezalec Martin Maier iz Monakovega, ki bo opisal svojo plezalno pot preko 1500 m visoke severne stene Grandes Jorasses (4208 m) v skupini Mont Blanca. »Senzacija 20. stoletja imenujejo v alpskem svetu to zmago nad ogromno gorsko steno. Silke z veličastnimi gorskimi prizori bodo pojasnjevale predavateljevo besedo. Vstopnice se dobe v drogeriji Vrtovec, zvečer pa pri dnevnih blaginjah.

Prostovoljna gasilska četa v Celju proslavi dne 7. julija 1936 na svečan način 65 letnico svojega obstoja. Prosimo vse ostale organizacije in društva, da ta dan ne prirejajo v Celju javnih prireditev.

Lepe rozine, jedra, lešnike, mandeljne in odlično banatsko moko priporoča Anton FAZARINC, Celje. — Tudi za pirhe lepa izbira.

Mestno poglavarstvo v Celju razglasa, da bo treba v bodoče plačevati užitnino na uvoženo meso in vse mesne izdelke v pisarni mestne klavnice, na kar se opozarjajo trgovci in gostilničarji bišve okoliške občine celjske.

Cerkveni koncert priredi pevsko društvo »Celjski Zvon« na veliki petek ob pol 8 zvečer v opatijski cerkvi. Na koncertu bo zbor pel Tomčevi »Kruh iz nebes« in »Odrašeniku svetla«.

V gostilni »Skečna klet« dobite 9. in 10. aprila in dalje vsak petek pečene morske ribe in dobro domačo in dalmatinsko vinsko kapljico. Za obilen obisk se priporočata Josipina in Andrej Ušaj.

Litija

Razrešena občinska uprava. Pred kratkim smo poročali, da se je vršila na naši občini revizija poslovanja občinske uprave, katero je izvršil višji računski inspektor banke uprave g. Seljan. Zadnja revizija se je izvršila leta 1931, ko je takratni JNS režim brez vzroka, samo iz političnih nagibov in volilne špekulacije razrešil funkcije župana g. Hinko Lebingerja, ki je dobil pri volitvah 80% glasov litjskih volilcev. Sedaj pa je na podlagi revizijskega poročila razrešil g. ban dr. Marko Natlačen sedanjo občinsko upravo z županom Fr. Lajovicem na čelu svojih poslov zaradi po reviziji dognanih nerednosti v poslovanju. V nedeljo je bila sklicana seja občinskega odbora, katere pa je bila komaj sklepna, saj je prišlo od 24 odbornikov komaj 14 na sejo. — Sklenili so, da se občina proti razpustitvi pritoži ter so zadevo izročili v nadaljnjo poslovanje advokatu dr. Marjanu Zajcu, banovinskemu tajniku JNS. Mi je želimo, da se stvar čim prej reši pri upravnem sodišču v Celju, da pride na občino do besede ljudska volja.

Popravi. V zadnjem poročilu o silajno uspelem sestanku pristavev JRZ v Litiji se mora pravilno glasiti število udeležencev 300 in ne 30, kot je pomotoma bilo priobčeno.

Kamnik

Nenadna smrt. V nedeljo v noči je zadet od srčne kapi umrl g. Budau Herman, višji davčni upravitelj v pokolu. Večer je še prebil v krogu svojih prijateljev v restavraciji Kumer. — Med Kamničani je bil zelo priljubljen. Tovarna gorice »Eta« bo posebno pogrešala svojega vestnega in odličnega knjigovodjo in korespondenta. — Blag mu spomin! Žalujocim naše iskreno sožalje!

Pluj

Uspeh vinske pokušnje v Pluju. Vinska pokušnja, ki jo je priredilo Združenje gostilničarskih podjetij v Pluju ob priliki občnega zbora Zveze združenj gostilničarskih obrti za dravsko banovino v Ljubljani, dne 3. in 4. t. m. v Društvenem domu, je prav dobro uspeła. K pokušnji je prišlo večje število gostilničarjev iz Ravnih krajev dravske banovine, ki so se udeležili občnega zbora in so pri tej priliki poskusili dobro kapljico iz Halož in Slovenskih goric in sklenili precej kupčij z našimi vinogradniki. Naval k pokušnji vina domačega prebivalstva je bil tudi velik, to pa zaradi tega, ker je bila vinska pokušnja brezplačna.

Senovo

(K dopisu iz Senovega, v »Jutru« z dne 29. marca t. l. kot dopolnilo). — Pri nas smo tako rekoč fini ljudje. Baje res fini. Pa tudi zmorni smo tako rekoč, res zmorni. Posebno, kar se tiče merjenja, nas tako rekoč nihče ne prekositi. Mi ne potrebujemo ne metrov ne litrov, ne kilogramov, če hočemo ugotoviti, koliko kakšna reč meri. Mi vzamemo v naše vzvišene roke kneftra, pa se ne zmotimo niti za kilometer. Tudi pravico merimo s kneftra, kakor tudi z resnoro obujemo po kneftri, tako rekoč. In če pride kdo do kakšne pravice brez naše vednosti, tako rekoč proti naši volji, potem odmerimo deset knefter naše hvale, češ, dr. je to naša zasluga. Le kako bomo mi izhajali, če se nam kneftra utrga. Po naših pojnih je bil te največji veleum, ki je izumil kneftra. Slava mu! Le to je škoda, da ni izumil take kneftre, ki bi tako rekoč na večno držala. Če bi izumitelj kneftre imel na razpolago tako debelo kožo, kakor so naše, bi gotovo napravil tako kneftra, ki bi trajala večno, tako rekoč. Oh škoda, nepopisna škoda, tako rekoč...

Gospodarstvo

Mariborski mestni proračun

Razglas mestne občine mariborske.

Maribor, 7. aprila.

Proračun mariborske mestne občine je bil z odločbo finančnega ministrstva potrjen s 56.866.550 dinarjev razbodo in prav toliko dohodkov. Novi proračun je stopil v veljavo in z njim vred tudi mestne davščine, ki se bodo pobirale v novem proračunskem letu. Kakor pa je iz tozadevnega razglašene mestne občine in tudi že iz razprave o proračunu razvidno, ne bodo letos plačevali Mariborčani večjih davkov, kakor so jih prejšnja leta. Občinska uprava je pokazala veliko uvidenost in spretnost, da je znala kljub upoštevanju zvišanih potreb z varčnim gospodarstvom doseči v proračunu ravnotežje brez novih obremenitev.

Plačevale pa se bodo v proračunskem letu 1936/37 naslednje davščine v isti višini, kakor leta 1935/36: 40% mestna doličada na zemljinarino, zgradarino, pridobnino, družbeni davek in rentnino; mestne takse z izpremembo, da se od gledaliških predstav, ki nimajo razen igre, deklamacij, petja in govorov ničesar drugega na sporedu, mesta prireditelna taksa ne pobira. Komisija pristojbine, tržnina, plovina, sejmšišna pristojbina, telarina, davščina na prenos nepremičnin, trošarina na vino in vinski most po 1 din od litra vinskega mosta in 1,50 din od vina, trošarina na žganje, na pivo, na šampanjec, 13% gostiščina, 6% kanalščina.

na in 4% vodarina in večja poraba vode, vodomernščina, uvoznina, davščina na vozila, davščina na pre, davščina od prirastka na vrednost nepremičnin, veselilni davek, 6% zamudne obresti, opominarina in ruže, gradbene takse in pristojbina priklop na mestno cestno kanalsko omrežje.

O veselilnem davku pa je izdalo mestno po-glavarstvo novo uredbo, ki ima med drugim sledeče določbe: Veselilnega davka se oproščajo vse prireditve, ki so oproščene državnega veselilnega davka, predavanja, govori, razstave, izložbe, ki služijo v patriotske, dobrodelne, poučne, prosvetne in gospodarske namene, izključno cerkvene prireditve, šolske predstave, sokolske prireditve ter tekme amaterskih športnih društev, prireditve prostovoljne gasilske čete Maribor, Rdečega križa, lastne predstave narodnega gledališča in lastni koncerti Glasbene Vtice. Gledališke predstave prosvetnih društev, koncerti in kulturne prireditve v celoti uživajo 50% popust. Prireditelj, ki zahteva oprostitve ali olajšavo, mora prireditel predložiti prijavitel mestnemu knjigovodstvu ter staviti na razpolago 2 brezplačni vstopnici. Za neprodane vstopnice se veselilni davek povrne. Obačun o prejeti vstopnici se mora predložiti mestnemu knjigovodstvu najkasneje osem dni po prireditvi. Veselilni davek znaša 50% državnega veselilnega davka.

Indeks cen v marcu

Po podatkih oddelka za gospodarske študije je indeks cen v marcu pokazal v primeri s februarjem le malo izprememb. Indeks posameznih skupin je naslednji:

	marec	februar	marec
	1935	1936	1936
rastlinski proizvodi	61.1	82.9	80.5
živina in proizv.	55.2	53.8	55.6
mineralni proizv.	78.8	81.1	81.1
industrijski proizv.	64.8	69.9	69.7
skupni indeks	63.0	70.0	70.0
izvozni proizvodi	60.2	65.5	65.7
uvozni proizvodi	67.2	71.6	71.3

Med posameznimi skupinami so nastopile tele izpremembe: indeks rastlinskih proizvodov je popustil za 2,4 točke zaradi padea cen žitaric, fižola, sena in konoplje, narasla pa je cena suhih češpelj. Živina in živalski proizvodi so v ceni narasli: narasle so cene volov, srednjih prašičev, masti, slanin in jaje. Mineralni proizvodi so ostali neizpremenjeni. Indeks industrijskih proizvodov je popustil za 0,2 točke zaradi padea cen bombažnih proizvodov. Izvozni proizvodi so narasli za 0,2, uvozni pa padli za 0,3 točke.

Naša trgovina s Švico

Pretekli teden je bilo v Curihu Zborovanje družbe za jugoslovansko-švicarski promet, katerega se je udeležilo le malo interesentov. Predsednik g. H. Müller je podal v svojem poročilu pregled o današnjem gospodarskem položaju v Jugoslaviji in naši zunanji trgovini. Posebno je poudarjal, da se je v zadnjem četrtletju 1935 smer jugoslovanske zunanje trgovine znatno izpremenila kot posledica sankcij proti Italiji. Od Angležev dane ugodnosti pri jugoslovanskem uvozu v Anglijo še od daleč niso zadostovale Jugoslaviji, da bi nadoknadile izgubo italijanskega trga. Nemčija, ki ima interes na jugoslovanskih kmetijskih proizvodih, plača za jugoslovanske proizvode višje cene. Zaradi nemškega deviznega gospodarstva je Jugoslavija prisiljena v povečanih količinah kupovati blago v Nemčiji, tako da imajo te nemške preference neugodne posledice za švicarski izvoz. Švica je zaradi boljših cen, ki jih plača Nemčija, zapostavljena.

Za njim je govoril drugi predsednik g. dr. Siegrist o razvoju blagovnega prometa med Jugoslavijo in Švico. V letu 1935 je Švica več izvažala v primeri z letom 1934 v Jugoslavijo: največ strojev, avt, farmacevtskih proizvodov in letal, dočim je pa posebej izvoz umelne svile nadalje zelo padel. Ves švicarski izvoz v Jugoslavijo je na-

Pri hemoroidih (zlati žil)

zajeti, omotici, povzročeni vsled zaprtja, prinaša vporaba

Franz-Josefove

grenke vode prijetno olajšanje.

Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. S-br. 15485, 25. V. 35

Kulturni obzornik

K sklepu 1050-letnice smrti sv. Metodija

Dobro je označena škoda, ki jo je utrpela vsa krščanska Evropa zaradi uničenja slovanske bogoslužja na Moravskem in barbarskega preganjanja Metodijeve duhovščine (28-31); v potrdilo navaja tudi izreke modernih nemških protestantskih in katoliških cerkvenih zgodovinarjev (30 do 31). Naj jim dodam še besede F. R. Seppelta, sv. bratov, a pravi napoved le: (Izgnani Metodijev bratov, a pravi napoved le: (Izgnani Metodijevi učenci so nesli slovansko bogoslužje drugim Slovanom in pri Jugoslovanih in na Ruskem se je uredila slovanska cerkev, ki se je vrnila med rimsko in vzhodno cerkev, a je bila v zvezi samo s to.) »Ukrep Stefana V. se je naslanjal zgolj na enostransko poročila Wichingova, ki v izbiri sredstev nikoli ni bila izbirčna, in se ni pripravljal s potrebno skrbnostjo; tako so se napovedi z njim odločile meje in obseg zapadne cerkve, s tem pa tudi zapadne kulture.« (Seppelt, Das Papsttum im Frühmittelalter, Hegner, Lpz., 1934, 328.)

Največje pomena je v knjigi skrbni pregled in označitev virov za življenje svetih bratov, pred vsem tistih treh, ki so v knjžici objavljeni. O Žitju Konstantinovega dokazuje pisatelj, da ga je pisal v Panoniji ali na Moravskem: kdo izmed Cirilovih učencev s sodelovanjem Metodijevim in deloma s porabo grških Konstantinovih zapiskov. O domnevnem grškem življenjepisu se izraža, da ni dokazan, poudarja pa na neglede na ta vir samostojnost slovanskega prireditelja; slog da spominja na spise Klementa Bolgarskega (33-35). Žitje Metodijevega doma v Panoniji, v dobi stiske; prvo poglavje pa je iz Ciril-Methodijeve knjižne zapuščine, nekaj stavkov pa iz sv. Gregorija Nazijanskega;

prireditelj je rabil tudi Žitje Konstantinovo (35 do 36).

Važno je poglavje o duhu in slogu Žitij; v nasprotju z Dvornikom dokazuje pisatelj, da duh in vsebina nikakor ne odgovarjata tedanjim bizantinskim svetnikskim žitjem, ampak da segata stari. Žitji nazaj v klasično dobo grške krščanske književnosti, da jima je vtisnjen s tem pečat Cirilove in Metodijeve bogoslovne šole. Isto se kaže tudi v slogu, ki je bil pri tedanjih Bizantinih nenaraven, prisiljen, dolgovzen, v strel. Žitjih pa je ves svež, mladostno preprost, iskren in topel. V slogu se čuti tudi književne izobraženosti obeh bratov, posebno sv. Cirila, ki je bil tudi pesnik, čuti se vpliv sv. pisma in grških cerkvenih očetov. Ritmični in skladnost duha in oblike označujeta obe Žitji kot prozni umetnini.

Ker je verjetno, da so sodelovali pri sestavi Žitij tudi slovanski učenci iz Koceljeve Panonije — v najstarejši staroslovanski književnosti so še vidni sledovi slovanske veje slovanske družine — zato ŽK in ZM spadata tudi v začetek naše slovanske književnosti kot svetla davna spomenika umetniške slovanske proze. (39.)

Strnjeno je poročilo o drugih slovanskih virih, natančneje poročila G. o rimski legendi, ki jo je spisal kdo po naročilu veliteljskega škofa Gaudericha, Cirilovega in Metodijevega znanca (njegov diakon Janez?). Druge latinske in grške vire le kratko omenja. Pregled slovnice podaja vse izjave strel. Žitij, izjave latinskih in grških virov, glavne spise o svetih bratih in važnejše prevode Žitij. Ne vem, če niso najtehtnejši del v vsej knjižici opanke na koncu. Razlagajo vse, kar je treba vedeti o posameznih besedah, o cerkvenih, liturgičnih stvarih, o kulturnih in zgodovinskih podrobnostih, o dokazilih porabe grških cerkvenih očetov, Cirilovih in Metodijevih grških spisov i. pod. Knjiga je tako bogata, po vsebini tako pomembna, pri tem pa prijetno in tekoče pisana, da bo imel vsakdo, kdor si jo nabavi, z njo mnogo koristi in resnično veselje. Grf.

(Konec.)

Vsakemu stanu - vsaki starosti primerna

»Noiallender«-kamera-Brillant" cena zmerno

Radio

Programi Radio Ljubljana:

Sreda, 8. aprila: 12. Orkestralni reprodukcija koncert, 12.45 Vremenska napoved, poročila, 13. Napoved časa, objava sporeda, obvestila, 13.15 Služni vir-tuozi (plošče), 14. Vremenska poročila, barani tečaj, 18. Pasijonska procesija v stari Ljubljani (g. Rudolf Dostal), 18.40 Slovenska za Slovene (g. dr. Rudolf Kolarič), 19. Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila, 19.30 Nac. ura: Jugoslovija kot sredozemska sila (g. dr. Vukobrič iz Beograd), 20. Prenos iz ljubljanske opere: V. I. od-moru: Glasbeno predavanje (gosp. Matija Bravčič), v II. odmoru: Vremenska napoved, poročila, objava sporeda.

Drugi programi:

Sreda, 8. aprila — Belgrad: 19.30 Tamburice, 20.40 Ba-chove in Händlove orgelske skladbe, 21. Prenos iz Zagreba, 22.30 Violina in viola — Belgrad II: 8. Salonski kvintet, 14. Manovčeva predavanja »Prizrenski zlatarji«, 17.45 Hegenheterjevo predavanje »Kristus kot človek«, 22.30 Duhovni koncert — Zagreb: 20. Prenos iz Ljubljane — Dunaj: 19.30 Triumf valčka, 21.20 Ma-dajnska ura: Lisztova X. in XV. razpisila, 22.30 Du-najski glasba, 21. Plošče — Budimpešta: 18.40 Salonski orkester, 19.50 Barsjeva igra po Sienkiewiczem romanu »Qno vadiš«, 21.45 Glasna glasba, 22.30 Operni orkester — Trst-Milan: 20.30 Perosičev oratorij »Izveličarjevo rojstvo« — Rim-Bar: 17.15 Paganinijev koncert, 20.35 Jorjova opera »Začarana prodajalica«, nato plesna glasba — Praga: 19.50 Vaski vtič — koncert radijskega orkestra, 20.50 Stoltova opera »S plesom do sreče«, 22.15 Plošče — Pariana: 20. Igra, 20.50 Plošče, 21. Chopinova klavirska sonata — 22.35 Duhovna glasba, 22.45 Zabavni koncert — Vsa Nem-čija: 20.15 Ura mladostne generacije — Berlin-Vratislava-Köln: 20.45 Pomladni ritmi — Königsberg: 20.45 So-dobna glasba — Hamburg: 20.45 Operni večer — Frankfurt: 20.45 Nemški operni večer — Stuttgart: 20.45 Semeni domišljivosti, 22.30 Prenos iz Buenos-Airesa, 23. Plesna glasba, 24-2 Nemški mojstri — Mo-nakovo: 20.45 Zabavni koncert — 22.35 Schumannova sonata za violino in klavir, 23. Komorni godalni or-kester.

Poizvedovanja

Zlato nalivno pero sem našel dne 7. aprila do-poldne na Tyrsevi cesti. — Kroselj, Stjepanja vas 102. Izgubil je revca delavce majhno denarnico, v kateri sta bila dva stošinarska bankovca, na poti iz Šiške v Ljubljano. Postan najdeli naj odda denar-nico na policijski stražnici v Šiški.

Slovenjgradec

Pogreb Sokličeve mame. V nedeljo popoldne je bil pogreb pokojne gospe Marije Soklič, matere našega mestnega župnika, ki je pokazal, kako je bila pokojnica priljubljena pri vseh. Prijatelji in znanci so ji nanosili toliko vencev in šopkov pomladnega cvetja, da je bil mrtvaški oder ves odet v cvetje in zelenje. Pri pogrebu se je pa nabralo toliko ljudi iz mesta in okolice, kot pri maloka-terem drugem pogrebu. Otroci iz osnovne in me-ščanske šole so s svojimi učitelji otvorili pogreb, med mnogobrojnimi pogrebi pa smo opazili za-stopnike vseh uradov. Pogreb je vodil monsignor in dekan Fr. Ka. Meško, ki je na grobu imel pretresljivo lep govor o pokojni, ki jo je tako visoko cenil in spoštoval. Poleg pisatelja mons. Meška se je udeležilo pogreba še osem duhov-nikov; med njimi okoliški župniki in msgr. prof. Vreže iz Maribora ter prof. Raznožnik iz Zagre-ba. Pevel so pokojnici zapeli pretresljivo žalostni-ki pred župniščem in na grobu. Tako je dobra po-kojnica, dasi vedno skromna in tiha, pa pridna žena, nad vse častno bila spremljana k zadnjemu počitku. Naj ji bo Večni dober plačnik!

Mrliča sta odnesla

Jesenice, 7. aprila.

V noči od ponedeljka na torek sta prišla v jeseniško bolnišnico dva možakarja, ki sta zahte-vala truplo umrlega delavca Rozmana. Bolničar jima ni mogel izročiti mrliča, ker nista imela za to potrebne dovoljenja. Možakarja pa sta vztra-jala na tem in ko se je bolničar odznanil, je eden izmed njiju odšel v mrliško kamro, vzel mrliča iz krste ter si ga zadel na rame in ga nesel 100 m daleč, kjer sta imela prišleca pri-pravljen voz. Tam je možakar, ki je odnesel mrliča, le-tega položil v voz in oba sta se odpe-ljala v Gorje pri Bledu, odkoder je bil umrl delavec Rozman doma. Pozneje se je tudi pojasnilo, zakaj sta možakarja mrliča enostavno odnesla. Svojei umrlega Rozmana so zelo revni ljudje in nimajo denarja za razne takse, ki jih je treba plačati v zvezi z izročitvijo mrliča, pa sta zadevo poenostavila tako, da sta mrliča naložila na rame in ga pozneje odpeljala na njegov dom, da ga položita v njegovo rodno vas brez posebnih stroškov.

Romano Guardini:

Sveti križev pot (II. izdaja)

Naše nabožno slovstvo v kvantitativnem oziru gotovo ni revno, saj vsako leto izide ogromno materialja, bodisi v nabožnih listih ali v samostojnih publikacijah. Toda če bi vse pretehtali, bi morali res dobrega ostalo le malo. Zato smo veseli, da smo dobili že v drugi izdaji Guardinijev Križev pot, ki je odlični molitvenik za preprostega človeka še bolj pa za inteligenta. Guardinijev Križev pot nikakor ni kaka sentimentalna molitev, ki bi človeka pustila le pri zunanjem čustvovanju, marveč posreduje molitvico vedno novega in globokega doživljanja onega velikega misterija ki ga je za nas izvršil Kristus. V tem misteriju spo-znava kristjan veličino in vzvišenost Gospodo-vega trpljenja in našega odrešenja, gleda Kri-stusa na križevem potu in samega sebe v živi veri vodi na isto pot trpljenja in samoodpovedi. V tem je tesna zveza Kristusa s kristjanom in obeh z življenjem. Knjižico je napisal sodobni človek v današnjem času in za današnji čas s čudovito priprostostjo in vendar s tako resni-čnim in globokim doživljem, kot ga ne naj-de-mo v nobenem drugem križevem potu. Prav ta tesna in resnična povezanost molitve z življenjem, ta preprosta in krščanska rešitev pro-bleme trpljenja in odpovedi daje knjižici po-sebno vrednost, saj kaj takega v našem na-božnem slovstvu le redko kje srečamo. Da je Guardinijev Križev pot res biser, nam dokazuje tudi to, da je v Nemčiji razširjen že v 150.000 izvodih. In če pri nas izhaja že v drugi izdaji, ga je pač zahtevala potreba, ker je bila prva naklada l. 1929. takoj razprodana. Prvo izdajo je oskrbel »Križe, drugo pa zdaj »Martuljke« v ljubljanskem bogoslovju. Cena je izredno nizka, v ljubljanskim knjigarnah stane nevezan izvod 5 Din, vezan 9 Din. Naroča se pa lahko tudi pri izdajatelju: »Martuljke«, Semenišče.

Oblika knjižice je pripravna, oprema zelo okusna. *

Zadnja številka poljudnega prirodopisnega ča-sopisa »Proteus« je posvečena 80 letnici novome-škega znanstvenika, prirodoslovca prof. Seidla. Uvodno karakteristiko kot priroposlovca podaja dr. P. Grošelj, kot geologa dr. Rakovec, kot me-teorologa dr. Reja. U. R. opisuje rastlino z naj-večjim razcvetjem, orjasko pujo, kot jo opisuje Backečev v svoji knjigi »Lov na kakteje«. Dr. Kratočvil podaja v preprosti obliki dve važni družini jugoslovanskih jamskih pajkov, kot jih je na znanstven način opisal v Prirodoslovnih raz-pravah, kot smo že svoj čas omenili. Viktor Pir-nat prispeva topisni članek »Okoli Trstinskih platan« pri Dubrovniku. V drobnih vesteh beremo o tem, kje pravzaprav tisti kačji strup, kako se da jo presaditi možgani, ter o sožitju gliv in žuželk. Revijo priporočamo (letno 50 Din).

Strokovna knjiga o ovčarstvu. — Zagrebški vseučiliški profesor dr. Albert Ogrizek je izdal obširno knjigo »Ovčarstvo«, kjer na 268 straneh izčrpno obdeluje vse, kar je treba vedeti imenu narodnemu gospodarju. Posamezna poglavja so posvečena narodno-ekonomski važnosti ovčar-sstva, raznim pasmam ovac, njih produktivnim sposobnostim, rejci (parenje, Mendlova teorija), pre-hrani. Dalje ovčarskim stajam, upravnemu sistemu ovčarstva, knjigovodstvo pri ovčarskem gospo-darstvu in rentabilnost ovčarstva. V zadnjih po-glavjih razloži tudi ovčje bolezni ter njih razku-ževanje. Potrebna poglavja pa so posvečena nauku o volni, o striženju, sestavu, pranju, zlahi-nenju volne ter vsakovrstni tehnični predelavi volne.

Knjigi je dodano 115 slik ter 6 večjih tabel, pravila ovčarskih združenj ter znanstvena litera-tura. Naroča se pri knjigarni St. Kugh (Zagreb) din 70.

Letalo brez letalca

Letalo se bo navpično dvignilo

Iz Londona poročajo, da tamkaj sedaj po naročilu slovečega angleškega letalskega inženjerja Pemberton Billinga grade novo veliko letalo, ki bo nekaj posebnega. Če bo novo letalo res to, kar sedaj iznajditelj obeta, bo v letalstvu nastala docela nova doba. Ni pa verjetno, da bi iznajditelj očitaval svojo iznajdbo, ker je njegovo ime preveč sloveče.

O novem letalu obetajo, da se bo navpično lahko dvignilo v zrak, tamkaj nekaj časa lahko mirno v zraku obstelo ter se bo nato zopet navpično spustilo na zemljo. Celotako daleč gre ta napoved, da bi se letalo lahko spustilo v zrak brez letalca ter se samo tudi vrnilo na tla. Že več let se letalski iznajditelji na vsem svetu trudijo, da bi iznašli letalo, ki bi se navpično dvignilo v zrak. Vendar bi bilo čudno, ko bi se ta zamisel kar nenadoma docela uresničila. Ker pa je omenjeni letalski iznajditelj Pemberton Billing tako sloveč, ni verjetno, da bi brez podlage napovedal stvari ter bi se le osmešil, če bi se ne dale izvesti.

Novo letalo, katero se imenuje »Durotofin« ima dva velika propelerja, ki se vrtila vodoravno in sicer vsak v nasprotni smeri. Tako dajeta letalu silo, ki navpično deluje. Oba propelerja sta obenem nosilni ploskvi. Propelerja in sta narejena nekako tako, kakor lopate pri mlinu na veter. Vsak propeler ima tri take dvojne lopate. Tudi tako zvano letalo, katero se imenuje »avtogiros« in ki je bilo zgrajeno po načinu mlinov na veter, ima velik propeler, ki deluje navpično. Toda avtogiros je imel tudi naveden propeler, kakor ga imajo druga letala. Novo letalo pa tega propelerja nima. Novo letalo se bo dalo ravnanj tako, kakor dosedanja letala. Pilot bo z rokami vodil višinsko in globinsko krmilo, z nogami pa stransko krmilo. Kadar bo hotel, bo pilot višinsko krmilo naravnal na določeno mesto, s tem pa bo letalo nehalo leteti naprej in stroj bo nepremično obstal v zraku.

Da se novo letalo spusti v zrak, ne potrebuje za to nobenega zaleta, medtem ko je letalo tipa »Avtogiros« moralo imeti nekaj proste ploskve, kadar se je spustilo na zemljo. Tudi letalska varnost novega letala je izredno velika. Iznajditelj tega letala trdi, da more novo letalo spustiti v zrak

tudi brez letalca. Višinsko in stransko krmilo je treba le točno naravnati ter nato spustiti stroj v zrak do določene višine. Tam se bo letalo ustavilo in obstalo. Kadar bo začelo letalu zmanjkovati bencina, se bo začelo spuščati počasi na zemljo. Ker se bodo pa medtem propelerji vedno počasneje vrtili, se bo letalo čisto počasi spustilo na tla in pristalo brez vsake poškodbe. Tako trdi konstruktor tega letala sam.

Naj se torej res zgodi in se file teoretični računi iznajditeljev in konstruktorjev uresničijo, bo prihodnost letala Durotofin res velika. S tem bi bila rešena vprašanja navpičnega leta in navpičnega pristajanja, s čimer bi šele letalo postalo prav ljudsko prevozno sredstvo. Za splošno javnost bo letalo uporabno šele takrat, kadar bo moglo zleteti v zrak z najmanjšega prostora ter se spustiti na tla na najožji prostor. Le na ta način bo letalo postalo prometno sredstvo, kakršno je danes avtomobil. Dolej je seveda še dolga pot. Toda če je tehnika res že našla pot do tje, je razvoj letala do splošnega prometnega sredstva najhitrejših ljudskih množic le še vprašanje časa. Ali pa bo tako letalo, ki je njegova glavna odlika ta, da se lahko navpično dviga in navpično pristaja, lahko tekmovalo tudi z dosedanjimi letali na dolgih progah in hitrici, to je seveda drugo vprašanje, katero nam bo odgovorila šele prihodnost.

Pemberton Billing je pionir angleške letalske tehnike. Že pred vojsko se je odlikoval kot konstruktor letal. Ustanovi je eno največjih angleških letalskih tovarn. Letali se je naučil nekoč za stavo v enem dnevu. Iznašel je mnogo letalskih tipov, kateri sedaj služijo angleškemu vojaškemu letalstvu. Zato pa njegove izjave o Durotofinu med angleškimi letalci vzbujajo toliko pozornosti.

Kupujte le domače izdelke!

PERION

pralni prašek je kvaliteten izdelek slovenske industrije. - Kupujte ga!

Slike ameriške povodni

Siromaki, katerim je povodenj v Severni Ameriki pobrala vse imetje, so trpeli veliko lakoto. Živla so jim morali nositi z letali. Na naši sliki vidimo, kako živla in zdravila nalagajo v letalo, katero bo odletelo poplavljenec na pomoč.

Zriva povodnji v Severni Ameriki, ki so rešile le golo življenje, so nastanili po cerkvah, šolah in občinskih hišah. Na naši sliki vidimo begunce, ki prenočujejo v neki anglikanski cerkvi v Pittburgu.

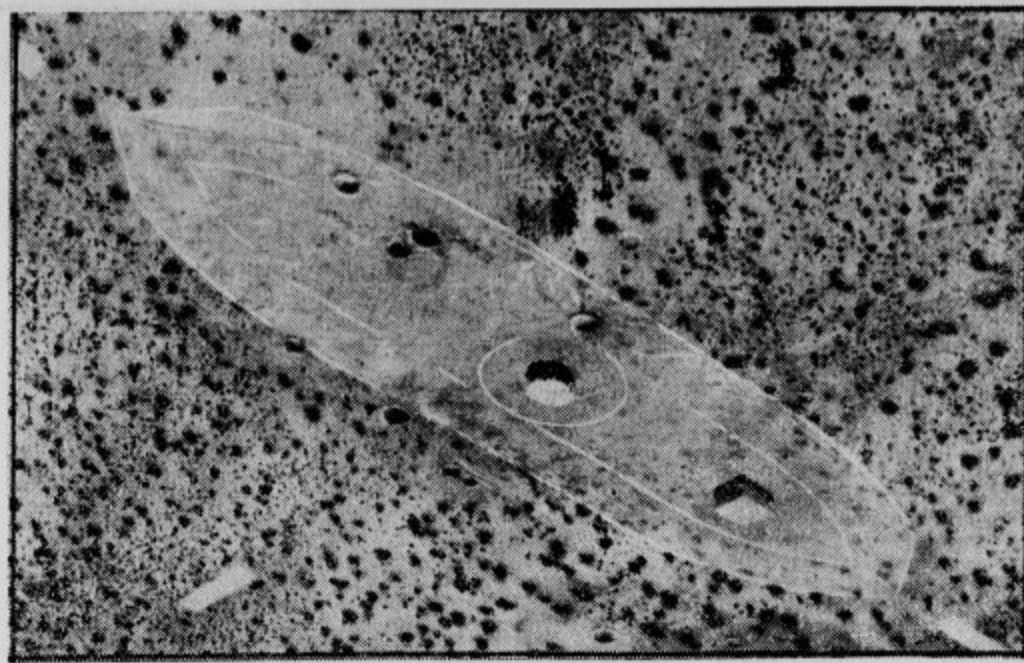

»Nežika ti je torej ime in tvoj ata je pek? Koliko pa si stara?«
»Deset let!«
»Deset let, pa si še tako majhna? Saj vedno pravim, ti pek!«

Ali ima človek občutek za čas?

Takšnega okrutnega poskusa seveda še niso napravili, da bi človeka dali v rečo zato, da bi ga preizkušali, ali občuti časovno mero ali ne. Bržkone bi pa v takem slučaju dognali, da največ ljudi le malokdaj pravilno določi dolžino časa, da ne zna občutiti pravilne časovne mere. Tako se človek 400krat bolj zmoti ko ura in milijonkrat bolj počeši ko kronometer — najnatanejša ura. — So pa tudi ljudje, ki imajo poseben občutek za čas. Zlasti ronoči se ljudje zavedajo ure bolj ko podnevi. Sai je znano, da se nekateri ljudje lahko zbudijo kadar hočejo ali kadar si zvečer določijo, da se bodo jutraj zbudili. Odkod in kako imajo ljudje to lastnost, pa znanost navzlic preiskavam le še ni mogla dognati.

»Ded bi izdal zbirko svojih pesmi, pa ne vem, kako bi jo imenoval.«
»Najbolje bo, če jo imenuješ: Mora.«

Pomorska bitka v puščavi. Sredi struge izsušenega jezera Muroc v Kaliforniji so v pesek zarisali oblike vojne ladje. »Hišica« pomeni smodnišnico, krogi pomenijo dimnike na ladji. Ta narisana ladja v puščavi je služila za tarčo ameriškim mornariškim letalcem pri njihovih strelskih vajah.

Koliko plače imajo angleški ministri

Ta dni so v angleški poslanski zbornici obravnavali vprašanje ministrskih plač. To se v Angliji redkokdaj dogaja. Višina sedanjih ministrskih plač je povečini določena že bila v 17. stol. Zgodovinski razvoj pa je povzročil v teh plačah čudovite neskladnosti.

Zelo bi hotel, kdor bi mislil, da je na Angleškem najbolje plačan ministrski predsednik. Kot predsednik vlade ne dobiva sploh nobene plače. Sedaj sicer dobiva na leto 5000 funtov, toda ne kot ministrski predsednik, pač pa kot »First Lord of the Treasury«, kar pomeni kot »prvi lord zakladnik«. Na Angleškem namreč imajo prav za prav dva finančna ministra. Pravi finančni minister razpolaga s proračunom, toda prvi lord zakladnik ima ključne blagajne v svojih rokah. In ker to službo opravlja vsakokratni ministrski predsednik, dobiva za to 5000 funtov na leto. Poleg tega pa nima niti pravice do pokojnine.

Sla pa dva druga člana angleške vlade, ki imajo mnogo manj odgovornosti in mnogo manj dela, ki sta pa neprimerno bolj plačana. Lord-kanceler na primer dobiva za svojo službo na leto 6000 funtov in kot predsednik gornje zbornice pa drugih 4000 funtov, torej vsega skupaj še enkrat več kakor ministrski predsednik. Kadar pa lord-kanceler odstopi, dobi 5000 funtov pokojnine na leto, torej toliko, kolikor ima ministrski predsednik dohodkov.

Lord-advokat dobiva na leto 5000 funtov ter sme poleg tega še opravljati svojo odvetniško prakso. Le takrat, kadar opravlja še službo državnega tajnika za Skotsko, mora opustiti svojo odvetniško prakso, zato pa v tem slučaju dobi 2000 funtov odškodnine, tako da ima na leto 7000 funtov dohodkov.

Na drugi strani so pa še drugi resori, kjer je treba mnogo delati in prevzemati veliko odgovornost, ki so pa za angleške razmere prav slabo plačane. Tako na primer dobivajo minister za delo, minister za kmetijstvo, minister za uk ter državni tajnik za Skotsko le po 2000 funtov na leto. Kajpada je treba pristaviti, da so to za angleške razmere majhne plače. Za naše razmere so pa te plače silno visoke, ker moramo računati, da znaša 1 funt več kakor 200 Din.

Doslej je večina članov angleške vlade dobivala približno toliko, kolikor je dobival ministrski predsednik, to je 5000 funtov. Kadar pa se vlada preosnuje, se lahko zgodi, da kak minister od svojih dosedanjih 5000 funtov čez noč zdrkne na 2000 funtov. Iz tega je tudi razvidno, da take preosnove angleškega kabineta celo angleškim ministrom niso zaželeni. Na te okolnosti je že leta 1930 v odboru angleškega parlamenta opozarjal sedanjí ministrski predsednik Baldwin. Mimogrede pa bodi omenjeno, da imajo na Angleškem strog dohodninski davek ki ga morajo občutiti tudi člani angleške vlade. Pri sedanjí obravnavi v angleški zbornici je finančni tajnik zakladnega ministrstva Morrison povedal, da oženjeni minister z enim otrokom, kateri ima 5000 funtov letne plače, v resnici dobiva izplačanih le 3676 funtov, vse drugo gre pa za dohodninski davek.

Največja neskladnost je vsekakor v finančnih razmerah vsakokratnega ministrskega predsednika, kateri mora sam nositi izredno velike stroške za reprezentacijo, za katero sicer ne dobi nobene odškodnine. Poleg tega pa mora vzdrževati uradno stanovanje, katero je »blazno drago«, kakor se je v zbornici izrazil eden izmed angleških poslancev. Zato se na Angleškem večkrat dogaja, da marsikak ministrski predsednik svojo ministrsko službo zapuša mnogo revneši, kakor pa jo je bil nastopil. Med take može na primer spada nekdanji ministrski predsednik Asquith, kateri je bil pozneje imenovan za lorda.

Ta je po 9 letnem vladanju kot ministrski predsednik popolnoma obubožal, tako, da so ga morali na stara leta podpirati njegovi prijatelji, da ni trpel pomanjkanja. Govornik angleške zbornice je take razmere imenoval sramoto. Dostavil pa je, da odklonja z ogorčenjem misel, da bi moral bivši angleški ministrski predsednik svoje skušnje, katere je dobil kot angleški ministrski predsednik, prodajati ameriškim časopisom, da bi dobil kaj denarja. Na to opombo je Lloyd George, ki mnogo piše za inozemsko časopisje, takoj odgovoril, da so prejšnji angleški predsedniki ravno tako delali.

V omenjeni obravnavi v spodnji angleški zbornici nihče ni ugovarjal, da bi se zvišala plača angleškega ministrskega predsednika in da bi se povišale tudi plače ministrov, ki imajo le po 2000 funtov na leto. Zato lahko pričakujemo, da bo angleški ministrski predsednik z ozirom na enako odgovornost tudi enako plačan. Poleg tega pa bodo vsi dobili tudi pravico do pokojnine.

»SLOVENE« pred 60 leti:

V soboto, 8. aprila 1876.

Domače novice.

(Program »besede«), katero bo napravila jutri v nedeljo 9. t. m. ljubljanska čitalnica, je sledeči: 1. Maršalek — Slavnostna overtura; igra vojaški orkester. 2. Bratsky — »Oče naš«, poje moški zbor. 3. a) Schuman — »Večerna«, za gosle in harmonium. b) Grützmacher — »Romanca«, za violino in glasovir, igra gospoda Müller in Förster. 4. Dürna — Trospjev za sopran, tenor in bariton s spremljevanjem glasovira. Pojo gospa Odijeva in gospoda Meden in Stegnar. 5. Fantazija slovanskih pesem, zložil za harmonium in igra gosp. A. Förster. 6. Förchgot — »Zene mrak se«, moški zbor s spremljevanjem orkestra. Začetek ob polni 8. uri zvečer. Harmonium je za ta večer blagovoljno prepustilo častito predstojništvo Alojzeviča.

(Nabiranje novincev za vojake) traja v Ljubljani že tri dni in po vseh krajih mesta se razlega tulenje in neprijeten hrup. To je ostudna nadloga, ki naj bi se odpravila.

Razne reči.

Zaizkopovanje stavb na kolih na ljubljanskem mahu je učno ministerstvo dovolilo 800 goldinarjev.

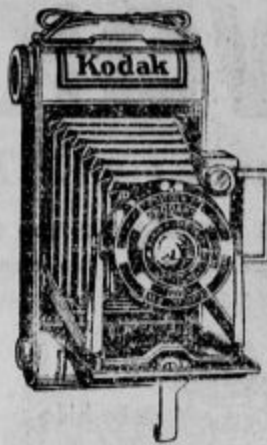
»Cillier Zeitung« imenoval se bo list, ki bo jel s 1. majem izhajati v Celji po dvakrat na teden. Vredoval ga bo Viljem Goldmann, zakladal pa fiskar Janez Rakuš. Celjani se silno motijo, če mislijo, da bodo z nemškimi listom kaj dosegli. Ljubljana je dokaj večja, pa bi se »Tagblattu« huda godila, da ne bi zajemal iz skrivnih virov. Casil, ko je vse nemčurilo, so na Slovenskem minuli.

Mož pride k zdravniku. Zdravnik ga vpraša: »Kje vas pa boli?«
»Oh, gospod doktor,« stoka mož »lukajle v glavi me boli.«
»Ah, že vem,« pravi zdravnik, »pač živci.«
»Mislim, da ne,« meni bolnik, »bila je opeka.«

Učitelj: »Se enkrat vam ponovim: Anonimen se imenuje listi, ki hoče ostati nepoznan. Kdo se je pa pravkar na glas zasmejal?«
Glas iz ozadja: »Anonimen«.

Ameriška davkarica v severno-amerškem mestu Irvington je oborožena z brzostrelnimi puškami, s katerimi se bo lahko branila roparjev, če bi napadli davčno blagajno.

Samo še ta teden se Vam nudi prilika za

2 brezplačna dneva počitka

Izkoristite veliko **KODAK akcijo** Z nakupom **Kodak Junior aparata** (z anastigmatom 1:6, 3 in specialnim sprožilcem na daljavo) si prihranite Din 170.—, ker boste mesto Din 630.— plačali za ta aparat

samo Din 460.—

Ta prihranek zadostuje za 2 lepa dneva popolnega pensiona na lepem Jadranu ali na naših krasnih planinah. — Izkoristite to izredno priliko ter uporabljajte za aparat vedno le **Kodak ali Pathe filme**, ki so najboljše jamstvo za posrečene posnetke.

Prospekti o akciji se dobijo v vsaki foto-trgovini

Sport

Pogoji za taborenje

o priliki kongresa športnih študentov na XI. olimpijadi.

Na temelju pogojev za udeležbo na kongresu in taborenju športnih študentov na XI. olimpijadi katere je prijel JOO od prireditelja, razpisuje JOO natečaj za udeležbo 30 nastavnikov pod naslednjimi pogoji:

Reflektanti morajo biti absolventi katere koli zemske strokovne šole ali visoke šole za telesne vaje ali prvenstveno državno izprašani nastavniki gimnastike. O kvalifikaciji morajo predložiti nekoliko potrdilo šole na kateri vrše službo.

2. Vsak reflektant mora biti obremenjen tudi športni delavec. O tem mora predložiti potrdilo društva pri katerem je delal v tem svojstvu. To potrdilo mora biti potrjeno od dolžnega vrhovnega športnega foruma.

3. Z ozirom na delo v Berlinu, mora biti vsak reflektant v stanju, da praktično obvlada grane telesne vzgoje, lahke atletike (zlasti vztrajni tek in cross-country do 3 km, plavanje, nekaj športnih iger kakor rokomet, kosarka, odbojka) ter po možnosti veslanje. Poleg tega je potrebno, da je po možnosti dober pevec ter da igra kak instrument. Za tehnični del pod to točko, bo izdal JOO posebne smernice, o čemur napoveda.

4. Obvezati se mora, da se bo podvrgel najstrožji disciplini ter da bo obiskoval vsa predavanja ter obvezne ure za telesno vzgojo.

5. Dobro mora obvladati nemščino, da bo mogel razumeti predavanja.

6. Imeti mora toliko teoretske podlage, da more zasledovati predavanja in da ima izdelano mišljenje o vspešnih telesnih vzgojih.

7. Nabitvi si mora za svoj denar predpisano obleko. Temno-modre suknjiče z značko, bele hlače in čevlje. Točen razpis bo izdal JOO naknadno.

Poleg tega mora imeti dres za atletiko, plavanje, sprinterke, trenirke in copate za gimnastiko.

8. Priiti mora na lastne stroške pred odhodom v Zagreb, da se priuči potrebnih stvari. JOO bo preiskrnel vsem ceneno premočnice in prehrano za čas bivanja v Zagrebu.

9. Mora plačati stroške za vožnjo do nemške meje in nazaj, za oskrbo na poti, medtem, ko je v Nemčiji gost orreditelja.

10. Denarja za manjše osebne izdatke v Nemčiji mora vzeti vsak vsaj 300 Din ali protivrednost v inozemski valuti.

11. V Nemčiji je vsa skupina gost prirediteljev ter bo imela brezplačno stanovanje v skupnih šotorih ter prehrano v taborniški kuhinji, razne izlete, predavanja, razgledovanja ter ogled olimpijskih tekem. — Iz Zagreba bo odhod 22. julija 1936, povratek iz Berlina pa bo 17. avgusta 1936.

12. Prijave je poslati Jugosl. olimpijskemu odboru Zagreb, Ristićev trg 2, z navodbo točnega naslova najkasneje do 15. aprila. Vsi prijavljeni bodo potem prejeli posebne tiskovine, ki jih bodo izpolnili. Iz pisarne Jugoslov. olimpij. odbora.

Kolearska podzvezda (Študentski). Selu upravnega odbora 5. aprila. — Po sklopu sele upravnega odbora ljubljani: Gartner, Brčić in Grün, za kole, društvo ljubljani. Dobruje pri ljubljani, na podlagi 5. 6. podzveznih pravil in se postavlja komisar načelnik kol, društva Zvezda g. Plankar in g. Gregorčič ter Fekov Matija. Poziva se ljubljani, da v roku 5 dni predla ves arhiv z zapisnikom, bagajniško knjigo in društvena pravila revizorjema g. Gregorčič in G. G. — Verificirajo se s takojšnjim nastopom za SK Vrniki: Oblak in Štirn, za ZSK Hermes: Knežič, Humberger, Avbelj in Pokorn, za kol društvo Ljubljani: Gartner, Brčić in Grün, za kol društvo Zvezda: Šuštar, za kol društvo Sava: Podgoršek, Stefančič, Močnik, Premk, Kosi in Zerial. — Vse klube opozarjamo, da je oddel poslati vse dopise na naslov tajnika podzvezde, ki se glasi: Gregorčič Metod, Bohoričeva ulica 18-I.

O orientaciji v gorah bo v sredo 8. t. m. zvečer predaval g. Oskar Dolžan. Po tem poslednjem teoretskem predavanju v alpinistični šoli se bodo sprejemale prijave za plezalni tečaj. Vabljeni so vsi, ki se zanimajo za slano alpinistiko. — TKS.

SK Primorje (lahkotletski sekcija). Opozorjamo se vsi redni sekcijski člani, da se bodo oddali naprej vršili redni treninzi vsak dan in sicer dopoldne od 10.30 naprej in popoldne od 16. naprej. Za velikonočne praznike se bo g. Klein nahajal v Ljubljani, zaradi česar bodo treninzi na oba praznika vršili, in sicer: v nedeljo dopoldne od 10. naprej za vse metalee in večer, v ponedeljek dopoldne od 10. naprej za vse metalee. — Vsi atleti naj redno in točno obiskujejo treninze.

SK Grafika. — Danes popoldne trening. Keršič pripravi. Ob 10. uri tek na obvezni za vse igralce. — Ob 20. uri seja odbora. —

Tinček in Tonček kot detektiva

28.

Tinč se vrne kot zmagovalec.

Eden izmed stražnikov je zgrabil za roko suhača, drugi pa deluharja.

Tinček se je ponosno razkoračil pred njimi in dejal stražnikoma:

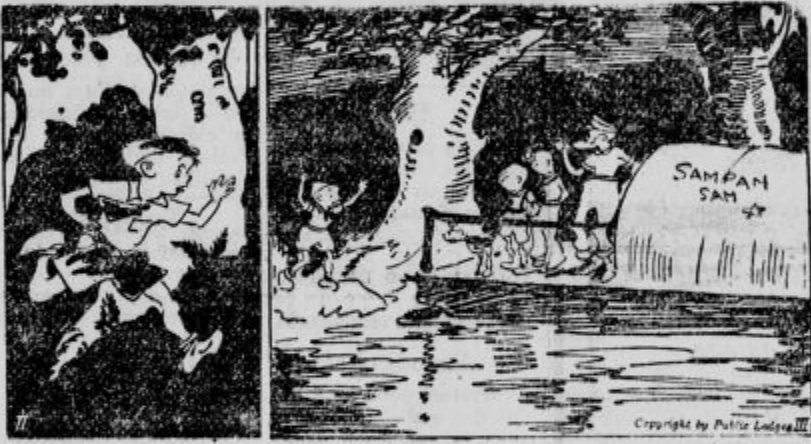
»Tako, gospoda, zdaj pa v luknjo z njima! Pa le dobro pazita, da vama ne pobegneta.«

Stražnika sta se široko zarežala:

»Brez skrbi, mladi gospod! Kojar imava midva enkrat v oblasti, se nama ne izmuzne tako hitro.«

»Torej zbogom in na svidenje, gospoda! Pohiteti moram, gotovo so že zelo v skrbeh, kje tičim.«

»Pozdravljen!« sta stražnika prijazno mahala z njim.

Tinček jo je ubral nazaj, kakor da ga nosi vihar. Ko je zagledal Samov splav, je zaklical že od daleč:

»Halo, Sam in Tonček! Roparja sta že ujeta.«

»Čestitam, dečko, čestitam!« je zaklical detektiv Sam. »Nagrada bo tvoja. Petsto dolarjev dobiš.«

Tonček pa je začel divjadostno skakati in tuliti kot jesihar:

»Živio, naš Tonček! Živio, naš hrabri junak!«

Vrtni stoli

v vseh izbirah se dobe pri ti.

Remec-Co.

Duplica - Kamnik

Solidno! Poslovalnica Ljubljana Kersnikova ul. 7 Cene zmerne!

Skladišče za Jugoslavijo: JUGOFARMACIJA P. D., ZAGREB, oddelek: KOZMETIKA

Zahtevajte vedno edino priznani

BERNDORF-NIKLHROM

skozi in skozi rjeprost jedilni pribor, ker je kvalitativno res najdovršenejši

Izdelovanje likerjev, dezertnih vin, sirupov ter žganja. Pristna slivovka, brinjevec, droženka, tropinovec, rum, konjak, vse vrste likerjev, malinovec in oranžada.

PERHAVEC JAKOB

MARIBOR, Gosposka ul. 9. Telefon 2580.

NA DROBNO — NA DEBELO.

Opozorjamo na

MALI OGLASNIK

v našem tiskovniku. — Poslužujte se ga od vsake prilike!

JADRANSKA ZAVAROVALNA DRUŽBA,

filijalna direkcija v Ljubljani naznanja, da je po smrti

svojega dolgoletnega zastopnika gosp. Josipa Baumeistra

poverila vodstvo svojega Glavnega zastopstva v Mariboru s 1. aprilom 1936 za vse panoge zavarovanja

gospodu **Vinko Flaskanu**, večletnemu sodruidniku pokojnega ter gospodu **Karl Pughu**, veletrgovcu z vinom

v Mariboru. — Pisarna Glavnega zastopstva, ki je sedaj na Aleksandrovi cesti št. 44, se bode preselila s 1. majem t. l. v nove prostore na Trg svobode št. 3 prilijče.

Prosimo Vas, da ohranite zaupanje, ki ga je užival dolga leta pokojni gosp. Baumeister, tudi gori navedenima zastopnikoma ter beležimo z odličnim spoštovanjem:

Jadranska zavarovalna družba, filijalna direkcija Ljubljana

Beethovnova ulica 4. — Tel. 29-37

L. Ganghofer:

58

Grad Hubertus

Roman

Ko je bil Tasilo zastupil izbo, je vstal Robert iz zveze. »Čeden gospod! Kaj praviš, papa?«

»Prof Egge je drobno pogledal in se s pipičnim ustnikom pogladil po belih brkih. »Pravim: ti bodi tih! Če se prilega le komu, kar je rekel, se prilega tebi! Da bi bil on kdaj dober lovec, ne verjamem več. Toda rajši vidim, da sedi za pisalno mizo, kakor za proketo desko, za katero ti na moj račun preživljaš noči. Pojdi spat!«

Grof Egge je zapiskal v prste. Ko je na pečenem robu izkaval pipo, je prišel skozi vrata Schipper. »Odpi okna, da se izkadi ta cigaretni smrad, in pripravi mi posteljo.«

Brez besede je odšel Robert iz izbe in splezal po lestvi na podstrešje. Pri tem poslu je krepko po vojaško okletal odkazani »nesramni kvartir«.

Za vsakega brata je France pognil po senu rjuho in pripravil volneno odejo. Sveča, ki je gorela za motnimi stekli larnice, je klavno razsvetljevala prostor in opajčinjene strešne lemeze. Tasilo je že legel k počitku. Tudi France se je že zakopal v seno in ni čakal, da bi se udeležil skrivne večerje.

Dočim je Schipper doli v izbi otiral grofu Eggeju nogo, sta se Robert in Vili spravila v podstrešje nad niraštajna in pivo, ter pospravila poročjo konserviraneja guljaža.

16. poglavje.

Forbeck je vstal za ranega jutra, da bi pred svojim odhodom na Hubertovo ujel še nekaj ur za delo. Odprl je okno in pomaknil platno v najboljše luč. V roko je vzel tudi paleto. Stopil je pred sliko in uprl svoj pogled v blestečo deklisko postavo. Zdelo se je, da živi pred njim, ko jo je obseval zadnji sončni žarek, ki ga je grozeča nevihta že dušila.

Forbeck je menda pozabil na delo. Ni čul, ko je stopila v izbo Mali in mu prinesla zajtrk. Selo ko je zarožljala skodelica, se je prebudil in raztreseno pokimal za pozdrav, ki mu ga Mali ni vrnila. Hlastno je zapustila izbo. Forbeck je zavil platno v belo suknjo, položil barvnik na mizo in se pripravil na odhod, ne da bi se dotaknil zajtrka. V veži ga je srečala Mali z malo Antico na rokah.

»Če pride kdo s Hubertovega po moje stvari,« je dejal »sem zgoraj vse pripravil. Prosim, recite slugi — Tedaj je umolknil in prestrašeno pogledal dekletu v obraz.

Mali je bila kakor strah v lastni osebi. Izraz brezupnega gorja je ležal v njenem žalostnem obrazu, in okoli oči so se vili temni kolobarji.

»Kaj vam je,« je vprašal Forbeck. »Ali ste bolni?«

Mali je odkimala. Samo neprebrana sem, otrok me ni pustil spati.« Stopila je v hišo.

Forbeck je zapustil Brucknerjevo, zavil na prvo prilično stezo in blodil dve uri po gozdu, ki se je raztezal okoli grajskega parka. Vedno znova ga je zaneslo k vratom v park, — tam je neodločen postal, pogledal na uro in se spet obrnil nazaj v gozd. Končno je ura vendar pokazala deset. Pri prvem udarcu, ki je zadonel od vaske cerkve, je stopil Forbeck v park.

Ko je prišel blizu kletke z orli, je srečal Moarja, nesrečnega v roki okrvavljeno leseno skledo. Starec je prišel jutraj z odpremljeno divjadio iz lovske koč, odnesel potem na pošto Robertovo pismo, onravlil delo v »klavnic« in je nesel celaj orlom surova jelra divjadi za zajtrk. Pokroviteljsko je pokimal mlademu umetniku: »Dami sta že pri slikarji tam zadaj v parku in čakata.«

Orli so opazili dobro znano skledo in so kričali frlotali za rešetko vse križem, da se je dvignil s kletke dno umazan oblak. Dočim je Moser odpiral rešetko, je Forbeck popešil korak. Pogled na to kletko ga je vedno neprijetno dirnil. In krvavi menažerjski posel, ki ga je opravljal sedaj stari lovec, mu je še povečal njegovo nejevoljo.

voljo. Ko je dospel na odprti prostor pred gradom, je požiral njegov blodeči pogled cvetlične grede, trepetajočo igro luči med vejicam dreves in iskrenje se slap šumečega vodometa.

»Kako lep! In danes zadnjikrat!«

Tedaj je začel Kleesbergičin glas in videl, da je stajalo s platnom že pripravljeno na trati. Kiti in teta Gundl sta stali pred sliko. Ko se je Forbeck bližal, je čul še gostobesedni in navdušeni slavošev, s katerim je gospodična Kleesberg v molk zatopljenemu dekletu hvalila »neverjetni napredek« dela. Kakor tudi je Kiti pazno poslušala, je vendar čula korak, ki se je bližal. »Prihajal!«

Teta Gundl je pozdravila mladega umetnika z vzburjeno prisrčnostjo. Ko ji je Forbeck, ki ni zmogel nobene besede, poljubil roko, se je zabljeno zagledala vanj, kakor bi bila s svojimi mislimi bogve kako daleč in v davno minulih časih.

S Kiti sta se pozdravila bolj na kratko. Čuvala sta se, da bi pogledala drug drugemu v oči. Ko se je Kiti počasi namerila proti naslonjaču, da bi sedla na svoj prostor, se je gospodična Kleesberg spet ovedela. »Kar začnite z delom!« je priganjala. »Zadnja seja! Dobro moramo porabiti čas.« Zvenelo je, kakor da je pri tej zadnji »seji« namenjena tudi njej važna naloga. Segla je po knjigi in se spustila na pleteno klop, ki je bila danes primaknjena tesno k stojalu. »Saj vas ne moti, če sedim tako blizu?«

»Nikakor ne!« Paleta je drhtela v Forbeckovi roki, ko je iziskal barve iz tub. Potem je stopil pred platno. Naravnati je moral še gube pri Kitiini obleki. »Dovolite?«

»O, prosim!«

Ko se je malo umaknil in pogledal še enkrat, če so njegove drhteče roke vse prav uravnale, so mu zablodile oči do Kitinega žarečega obrazka. In tedaj se je potopilo oko v oko, tako čudno prestrašeno, kakor bi videlo eno v drugem nezapodljivo uganko.

Kakor v sanjah se je vrnil k stojalu in začel delati. Gluhe minule. Zdal se zdi je cvrktnil

ptič. In včas je rahlo zašumelo, če je Gundl Kleesberg obrnila list. Zdelo se je, da branja ne jemlje posebno resno. Nenehoma so ji uhajali pogledi tja k Forbecku. Naposled je zaprla knjigo. »Ali ste pri delu vedno tako molčeči? Bržkone nimate radi, če kdo kramlja?«

Forbeck se je zbudil iz svoje zazablenosti. »Nasprotno, že leta sem navajen, da delam skupaj z Wernerjem. In pri tem se vedno pogovarjava.«

»Kako dolgo že živite v Monakovem?«

»Stirinajš let, odkar me je vzel Werner v svojo hišo.«

»Da, res, pripovedovali ste nam ondan, da ste — e profesorjem Wernerju v sorodu.«

»Toda teta Gundl!« je zaklicala Kiti s svojega sedeža. »Gospod Forbeck je pripovedoval baš nasprotno, na verand, ko nam je Tas razlagal to čudno podobnost.«

»To podobnost —« je šepnila teta Gundl predse.

Ko je Kiti izgovorila ima svojega brata, se ji je zbudila misel, da stoji morda Tasilo v tem hipu pred očetom in se bori za svojo srečo. Njene oči so zaokrožile proti goram, in z vzdihom je podvila oba palca v pesti.

»Ali niste tudi rekli, da vas je profesor Werner dal vzgojiti?« je povzela Kleesberg znova svoje zasliševanje.

»Da milostna gospodična, kar sem, se moram za vse zahvaliti Wernerju. Devet let mi je bilo, ko me je našel.«

»Ko vas je našel? Ali je vedel, da živite, in vas je iskal?«

»Ne, Werner je vedel prej zame tako malo, ko jaz zanj Nikoli ni poznal mojih staršev. Bile sta siromašna človeka v majhni vasi, in ne več mlada, ko sem se rodil. Poleg mene sta imela še troje otrok. Vsi so umrli pred mojim rojstvom.« Globoka otožnost je zasenčila Forbecku obraz. »Moja otroška leta niso bila vesela.« Obmolknil je in se zadržal na paletu, ko je mešal barvo.

PUCH

novi lahki kromirani modeli in drugi cenejši
Puchovi izdelki na ugodna mesečna odplačila

IGN. VOK

LJUBLJANA, Tavčarjeva 7

Podružnice: KRANI - NOVO MESTO - CELJE, Miklošičeva 2

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; ženičlovanski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglaš Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petilna vrstica po Din 2.50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službo dobe

Perfektne kuharice

za veliko graščinsko gospodstvo, zdrava, zmožna, nemščina, z dobrimi spricvali — se sprejme. Spremljati bi morala gospodo tudi v inozemstvo. Nastop službe takoj. Ponudbe s spricvali je pošlji na: Gozdni urad L. Aueršperger, Soteska, p. Straža pri Novem mestu. (b)

Vzgojiteljica

Iščem gospodično, mlado, inteligentno, ljubiteljsko otrok, kot pomoč pri vzgoji 2 in pol letnega fantka in pri negi 9 mesečne punčke v Ljubljani. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Vzgojiteljica«, št. 5020. (b)

Spretnega potnika

zmožnega prodajne organizacije, išče vodilna tovarna upojujenega poštista za Slovenijo. Samo pismene ponudbe s fotografijo, dosedanja prakso, izobrazbo itd., poslati na upravo lista pod št. 5035.

Službo dobe

Knjižgovodja

z daljšo prakso v trgovskih in industrijskih podjetjih, samostojen bilancist, izurjen korespondent v slovenskem in nemškem jeziku, vešč vseh drugih pisarniških opravil, išče primerno službo. Ponudbe prositi pod »Takojšen nastop« št. 5041 na upravo »Slovenca«. (a)

Kupimo

Majhen zvon

ki bi tehtal ca. 50 kg — kupimo. Opis in ceno upr. »Slov.« pod št. 4798. (k)

Staro zlato, zlato zobovje in srebrne krone

kupujem po najvišjih dnevnih cenah. A. KAJFEZ urar Ljubljana, Miklošičeva 14

NIZKE CENE
dvokoles, otroških igraćnih, invalidskih vozićkov, prevoznih triklicjev, šivalnih strojev. Cenik franko.

„TRIBUNA“ F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovska cesta 4
Podružnice Maribor, Aleksandrova cesta 26

Stanovanja

Dvosobno stanovanje oddam. Predovićeva 9-L, levo, Moste. (c)

Sobe

Soba s štedilnikom za 2 osebi, se takoj odda na Dolenjski cesti 81. (s)

Denar

Posojila na vložne knjižice dala Slovenska banka Ljubljana Krekov trg 10

Vnajem

Trgovski lokal

v Kranju, na prometnejši točki, se odda takoj v najem. Priporočila se za urarja, manufakturno, galanterijo, galanterijsko železnino, trgovino s kolesi in šiv. stroji, konfekcijsko, modno, klobučarsko, dežnikarsko in papirno trgovino, torej vse razen špecerije in delikatese, ki je že v hiši. Pojasnila daje lastnik: Franc Majdić, industrijski mlin. Vir p. Dob Domžale. (n)

Ponudite

prazne sobe, lokale, stanovanja: Dobrodolni pisarni. Sempeterska vojašnica. (m)

Za pomlad in poletje

obleke, plašči
posamezne hlače
damski plašči
otroške obleke

ZNAMKE

„SOKO“

PRODAJALNE „SOKO“ OBLEK:

Ljubljana, Sv. Petra c. 23 in Celovška c. 63

Maribor, Glavni trg 11

Celje, Kralja Petra cesta

Kranj, Prešernova ul. 11 in Tavčarjeva 6

Iesenice, Murska Sobota, Vrhnika, Litija

Domaći izdelki.

Majhno posestvo

obstojeće iz vinograda, sadonosnika in njiv, prodam 20 minut od glavnega kolodvora. Počehova 88 pri Mariboru. Posredovalci izključeni. (p)

Hišo

većjo, na prometnem kraju v Ljubljani, kupimo. — Ponudbe upravi »Sl.« pod »Zadružni dom« 4851. (p)

Prodamo

Lomljeno čokolado prvovrstno, četrti kg 8 Din zmlati mak, kokosova moka in več drugi nadevi za pitice. Namoćena polenovka. Vsi h Kovaćiću, Miklošićeva 32. (l)

Kolesa

poniklana in kromirana, nemški fabrikat, od 750 Din naprej. Vsi rezervni deli po najnižjih cenah. Nova trgovina - Tyrseva c. 36. (l)

Za Velikonoć

Otroške nogavice v vseh barvah od Din 2.50, moške nogavice la od Din 2.50, ženske nogavice od Din 5.50, ženske flori nogavice od Din 9.50

EKSPORTNA HISA

»Luna«
MARIBOR

Klobuke

moške, domaćege izdelka, Vam nudi po konkurenćnih cenah pri Berniku, Tyrseva 12 (Dunajska cesta). Sprejemajo se vsakovrstna popravila. (l)

Volćjaka

eno leto starega, z rodomnikom, kraena, moćna žival — prodam. Mayer, Skrabćeva 9. (l)

Kdor je jedel našo šunko pil vince — ve za odlično kvaliteto

Kubamo brezplaćno

Velika izbira krasnih pirhova in darila od 1 Din naprej

Kovaćić

Miklošićeva 32

Semena vrtnih jagod

mesećark, katere rodijo neprenehoma do novembra, 300 zrn 10 Din, predplaćilo v znamkah — razpošilja vrtnarstvo Jemec Ivan, Maribor. (l)

Vrtne jagode

mesećarke, 100 sadik 60 Din, razpošilja vrtnarstvo Jemec Ivan, Maribor. (l)

Vrtne jagode

obićajne, orjaški sadovi, 100 sadik 30 Din — razpošilja vrtnarstvo Jemec Ivan, Maribor. (l)

Vrtnice

nizke, velikocvetne, v krasnih barvah, 10 grmićkov 60 Din, visoke 1 komad 15 Din, plezalke in polyanthe 1 komad 6 Din, razpošilja s povzetjem vrtnarstvo Ivan Jemec, Maribor. (l)

Nogavice, rokavice

in pletenine Vam nudi v veliki izbiri najugodnejše in najceneje tvrdka Karl Prelog, Ljubljana, Zidovska ulica in Stari trg. (l)

Trenćkote

vsa oblaćila, perilo itd. — v ogromni izbiri — kupite poceni pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14. (l)

VINA

prvovrstna po najugodnejših cenah kupite pri Centralni vinarni v Ljubljani.

Kdor pošlje

10 Din v znamkah dobi poštne prosto lepo toaletno ogledalo s stojalom »Patent«, katero je izdelano z vložkom za sliko ali fotografijo.

D. Stucin,

tovarna ogledal, Maribor.

Sveće najfinije norvećko

ribje olje

iz lekarne dr. G. Piccolija v Ljubljani se priporoća bledim in slabotnim osebam.

ZLATA JAMA
JE STALNA
REKAMA
V
SLOVENCU

V naše hiše za naš denar

Le naše res domaće praške

ADRIA

Varćna gospodinja

da perilo prati pri nas. Peremo higienićno, štedljivo in poceni, nezlikano 5 Din za kg. Ovratnike, srajce, zavese, škrobamo in zlikamo prvovrstno. Preprićajte se s poskusom! Po perilo pridemo na dom in ga na dom zopet dostavimo! — L. Mariborska pralnica »PELIKAN«, Maribor, Krekova ulica 12.

IVAN KRAVOS

Maribor, Aleksandrova cesta 13

Predno kupite

„PARKETE“

za Vaše stanovanje, zahtevajte ponudbe od tovarne

Alojzij Kanc - Mengeć

Vedno pravoćasno

dospete, kamorkoli se vozite s kolesom. Pa tudi užitek imate pri vožnji z našimi odličnimi kolesi. Oglejte si brezobvezno veliko izbero koles pri „Tehnik“ J. BANJAI, Ljubljana, Miklošićeva cesta 20
Novi modeli tenis-raketov ravno kar prispeli!

Foto amaterji pozor!

Nudimo Vam po najnižji ceni popolnoma nove krasne foto albume, foto oglice, navadne albume za razglednice ter spominske knjige.

Bogata zaloga Konkurenćne cene

Prodajalna H. Nićman

Ljubljana, Kopitarjeva ulica št. 2

Zahvala

Vsem, ki so moji dragi mamici

Mariji Soklić

izkazali zadnjo ćast pri pogrebu: Bog plaćaj! — Zahvala gg. duhovnikom, posebno monarhu. Mešku in Vrećetu, najtoplejša zahvala skrbnemu zdravniku g. primariju dr. Zeleznikarju za njegovo skrb ob ćasu bolezni, obema šolama, pevcem za pretresljive žalostinke in sploh vsem! — Bog plaćaj!

Priporoćamo dobro mater v blag spomin!

Slovenjgradec, dne 6. aprila 1936.

Jakob Soklić, mestni župnik.

Auto-motor

Ce avto svoj stari prodavaj al' motorja bi znebil se rad brž kupcev ti mnogo prićeni Slovenćev najmanjši inerat

Motorno kolo Indian

skaut in mali Motosa, cauche, ceno naproćaj. — P. Skafar, Rimska cesta, Ljubljana. (f)

Avtomobilisti pozor!

Za pomlad Vam Vaš avto strokovno in najceneje prenovi, na novo lića in tapacira Martin Mali — Domžale, specijalna delavnica za »Ducco« licanje in tapaciranje avtomobilov. (f)

Glasba

Plošće in gramofone prodajamo, zamenjavamo in izposojujemo po niski ceni.

elektrotrojn PASAŽA NEBOĆIĆNIK

Objave

Izjava!

Podpisana Mina Ravnihar, pos., Praprotno, in Jerica Dolenc, preužitkarica, Stipnik, obžalujeva in preklicujeva vse žalićve in neresnićne besede, ki sva jih govorili o Rant Barbari iz Stipnika, in se ji zahvaljujeva, da je odstopila od tožbe. Mina Ravnihar — Jerica Dolenc. (o)

Porećstva

Proćen oglaš v »Slovenca« posestvo ti hitro prodaj, če že ne z gotovim denarjem, pać kupen ti s knjićico. (p)

Hišo

v švicarskem slogu: 4 sobe, shramba in kuhinja, ugodno prodam. Primereno za ćebelarja. Naslov v upravi »Slov.« pod šte. 4998. (p)